

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Száda Baros L. Pop (v. Brassai-a) 16
Telefon 9-77.

Ejelli telefon (nyomda) 187.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 1150 Lei
Félévre . . . . . 600 "
Negyedévre . . . . . 320 "
Egy hónapra . . . . . 110 "

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár,
Hirdetések
tarifa szerinti vétetnek fel.

Hadszintér lesz a köz- ségi választásokból?

A községi választások előkészületei
ről beérkezett az első konkrét jelentés.
„A regátban lízasan folyik a választási
propaganda — Dumitrești községi pri-
márját a liberális vojnikok úgy megké-
selték, hogy kórházba kellett szállítani”.
A jelentés végén az unottan hangzó, de
annál tragikusabb tartalmú frázis: „élet-
benmaradásához kevés a remény”. A
bukaresti lapok tudósításai szerint a du-
mitrești primár tragédiája a nemzeti pa-
rasztpárti és a liberális vojnikok kö-
zötti összetűzés eredménye volt és a
verekedést a liberálisok kezdeményez-
ték. Ki kell ezt a momentumot emel-
nünk, mert bizonyos indiszkréciók foly-
tán már hetekkel ezelőtt köztudomásúvá
lett, hogy a liberális párt véres vere-
dések provokálásával akarja a régen-
tanács előtt a vojnikok ellen emelt pa-
naszait és esetleges választási veresé-
gét igazolni. A közvélemény rendsze-
rűt tamáskodóan fogadja ezeket a hi-
reket és egész bizonyosan akadtak em-
berek, akik egy olyan komoly politi-
kai csoportról, mint amilyen a liberális
párt, nem is tudnak hasonló intenciókat
feltételezni. Egy másik indiszkréción a
zomban rövidesen csaknem kézzelfog-
ható bizonyítékokkal szolgált a libe-
ralisok harci készülődéseiről. A nghe-
lescu doktornak megoldódott a nyel-
ve egy buzaui liberális népgyűlésen és
a baccalaureatus művének ez a halha-
talan szerzője, a kisebbségi oktatás
örömemlékzetű jóakarója kibökte,
hogy a liberálisoknak „mindössze” husz
halott van szükségük a közelgő vá-
lasztásokon, hogy a kormányt megbuk-
tathassák.

Anghelescu doktorról és épületes ki-
jelentéseiről már elmondottuk vélemény-
nyünket e lap hasábjain. A kiváló kiru-
gus meglepő módon dörzsölheti kezét:
még hetek választanak el a választások
időpontjától és a liberális vojnikok már
leszállították neki az első halottat. Sőt
bizonyára Bratianu Vintila is meg-
van elégedve első választási sikereivel.
Ő akarta ezt eredetileg így s ezt misem
bizonyítja jobban mint az, hogy a kor-
mány ma már birtokában van annak a
teljes haditervnek, amelyet a liberálisok
a választásra kidolgoztak. A haditerv
pontosan előírja, hogy mely helységek-
ben és mikor kell újabb és újabb véres
verekedéseket provokálni és ugyanak-
kor megállapítja, hogy a verekedések
után milyen sorrendben kell tiltakozó
táviratokat meneszteni a legfőbb alkot-
mányos fórumhoz. Még a táviratok szö-
vegét is legépezték és sokszorosították
a liberális párt központi klubjában,
csupán a halottak és sebesültek szá-
mára hagytak üres helyet a blanketté-
kon.

Nem tudjuk, hogy a kormány ezek-
kel a készülődésekkel szemben milyen
intézkedéseket kíván foganatosítani és
nem tudjuk, hogy milyen retorziókkal
élték a dumitrești primár támadóival
szemben. Midőn az első hírek elérkez-
tek hozzánk arról, hogy a liberális párt
véres botrányokba akarja fullasztani a
közelgő választásokat, hogy mentalitá-
sának megfelelően ily módon próbáljon
nyomást, helyesebben szólva: terrort
gyakorolni a felsőbb fórumok fölött,
felhívtuk a kormány figyelmét arra,
hogy alkalmazza a törvény teljes szí-
gorát az agentprovokátorokkal szem-
ben. A kormánynak egyetlen kötele-
sége lett volna a liberális párt haditer-
vével szemben: kormányozni a szó tel-
jes értelmében, úgy, ahogyan azt az
ország nyugalma és az állam érdekei
megkívánják.

A kormány tétovázott. A miniszter-
elnök nem a törvény szankcióival, ha-
nem az ellenzéki mandátumok megse-
misítésével választott az ellenzéki pro-
vokálásokra. Ez a válasz hátastalannak
bizonyult. A „Viitorul” sietett leszö-
gezni, hogy a liberális képviselők és
szenátorok nem azért vonultak ki a
parlamentből, mintha igényt tartaná-
nak mandátumaikra. És a harci készü-
ldések tovább folytak, mintha minden
alegnagyobb rendben volna ebben az
országban, mintha a gazdasági hely-
zet ragyogó volna, a pénzügyi visz-
onyok fenomenálisak és egyetlen gon-
dunkat a Maniu-kormánytól való meg-
szabadulás képezné.

Nem, a liberálisok jól tudják, hogy a

zavargások szítása, a belső nyugtalan-
ság fokozása hatalmas fegyver a külföl-
di tőkével szemben, nagyönis jól tud-
ják, hogy kifele a politikai helyzet bi-
zonytalanságának látszatát tudja kel-
tenni, úgy fokozott óvatosságra fogja
késztetni a külföldi tőkések esetleges
kölesönök folyosításánál, az ország gaz-
dasági talpraállításának munkájában. És
azzal is tisztában vannak, hogy a vé-
res összetűzések gyöngítik a kormány
autoritását a nemzetközi politikai fó-
rumok előtt. A külföldi tőkét azonban
nem akarják, mert ez ellenkezik a li-
berális párt érdekeivel és politikai si-
kerüket nem kívánják, mert ezek a
kormány helyzetét konszolidálnák.

Bennünket nem érdekel az, hogy a

községi és megyei választások milyen
mértékben fogják a kormány, vagy a
liberálisok népszerűségét bizonyítani. És
az sem érdekelné, hogy Bratianu
Vintila milyen eszközökkel próbálja
magához ragadni a hatalmat. De az
ellen fel kell emelnünk tiltakozó sza-
vunkat, hogy az ellenzék az ország la-
kosságainak nyilvánvaló gazdasági érde-
kein és életbiztonságán keresztül gá-
zolja törtessen a hatalom felé.

Ismételjük: függetlenül attól, hogy a
közelgő választások az ellenzék, vagy
a kormány győzelmét fogják hozni,
éppen a z állam és a lakosság összes
rétegeinek érdekei szemelőtt tartása
mellett kérjük a kormánytól, hogy biz-
tosítsa az ország nyugalalmát.

A kisenevi hitközség a régenstanácsnál til- takozik Dragu tábornok antiszemita pro- pagandája miatt

A beszarabiai parlamenterek tanácsa aarlamenti interpellációban fog a hadtestparancnok előadásával foglalkozni,
aki az oroszokat a Dnyeszteren tulra, a zsidókat pedig Palesztinába utasította

Bucuresti-Bukarest, január 25. (Az Uj
Kelet tudósítójától). Előző számunkban a
„Dimineata” tudósítása alapján beszámol-
tunk arról a különös előadásról, amelyet
Dragu tábornok, a beszarabiai negyedik
hadtest parancnoka tartott a kisenevi
teológián. A tábornok előadásának beve-
zetésében egy román-orosz háboru esélyeit
fejtegette, majd a kisebbségek magatartá-
sával foglalkozott és miután megállapi-
totta, hogy egyes kisebbségek nem érzik
jól magukat Beszarabiában, a helyzet
megoldásaképpen tanácsolta a zsidóknak,
hogy menjenek Palesztinába, az oroszok
pedig, hogy költözzenek a Dnyeszteren

tulra. A „Dimineata” kritikai megjegy-
zéseket fűzött Dragu tábornok előadásá-
hoz, kifogásolta azt, hogy egy hadtest-
parancnok a nyilvánosság előtt beszél a
román hadsereg haditerveiről, a kiseb-
ségekkel kapcsolatos nyilatkozata miatt
pedig a vizsgálat megindítását kérte a
hadügyminisztertől.

Az „Adeverul” jelentése szerint Dragu
tábornok előadása kisebbségi körökben,
mint ahogyan az várható is volt, mély
hatást váltott ki. A kisenevi hitközség
vezetőségének tegnapi ülésén — írja az
Adeverul — a hitközség több tagja til-
takozott a tábornok kijelentései ellen.

Elhatározták, hogy küldöttséget menesz-
tenek a hadtestparancnokhoz és amennyi-
ben nem kapnak kielégítő választ, úgy
táviratilag fognak tiltakozni a régensta-
nácsnál, a miniszterelnöknel és a hadügy-
miniszternél.

A „Glazul Besarabiei” című kisenevi
lap jelentése szerint a beszarabiai parla-
menterek hivatalosan is értesítették Ci-
hosky hadügyminisztert Dragu tábornok
különös előadásáról. A beszarabiai parla-
menterek tanácsa elhatározta, hogy az
előadás miatt meg fogja interpellálni a
kamarában egy a miniszterelnököt, mint
a hadügyminisztert.

A kormány teleplezte a liberális párt teljes választási haditervét A községi választások eredménye pontos mérlege lesz a kormány és a liberálisok népszerűségének

Ha a nemzetipárt a szavazatok 72 százalékát megkapja, akkor nem csökkent a népszerűsége. A kormány előre
közölte a régenstanácsal, hogy milyen sorrendben fognak megérkezni a liberális tiltakozó táviratok

Bucuresti-Bukarest, január 25. (Az Uj
Kelet tudósítójától). A „Dimineata” je-
lentése szerint a kormány megszerezte a
teljes választási haditervét, amelyet a li-
berális párt a közelgő községi és megyei
választásokkal kapcsolatosan kidolgozott.
A lap értesítése szerint Bratianu Vintila
lakásán a liberális pártvezér intímabb hi-
veivel megbeszélést tartott, smelyen el-
határozták, hogy erőszakosságokat és szük-
ség esetén vérontást fognak provokálni.
A kidolgozott terv szerint megállapítot-
ták, hogy a választási kampány megin-
dítása után távirati tiltakozásokat fognak
meneszteni az ország minden részéből a
régenstanácsához. Megállapították a tá-
viratok szövegét és a sorrendet, amelyben
ezek a táviratok a régenstanácshoz befog-
nak érkezni az egyes megyékből.

A kormány ily módon előre közölte
a régenstanácsal, hogy mikor és honnan
fognak a tiltakozó táviratok beérkezni és
hogy mit fognak tartalmazni ezek a tá-
viratok. A kormány jóslatai matematikai
pontosággal beteljesedtek és így a libe-
ralis kampányt sikerült kellő értékére le-
szállítani az alkotmányos fórum előtt. Po-
litikai körökben egyébként nagy derült-

seget keltett a liberálisok taktikájának le-
leplezése. Valószínű, — írja a Dimineata,
hogy Bratianu Vintila a történetek után
változtatni fog pártjának harcmodorán.
A községi és megyei választások tiszta
képe még nem alakult ki. Valószínűnek
látszik, hogy a szociáldemokrata párt ön-
álló listával fog a választási küzdelembe
indulni. Az ellenzéki pártok között még
folynak az egyezkedő tárgyalások, amelyek-
nek kimenetele azonban bizonytalan.
Annai tény, hogy a tulajdonképeni küz-
delem a kormány és a liberálisok között
fog lezajlani. Az 1928 decemberében meg-
tartott általános választásokon a kormány-
párt az ösz-szavazatok 77.76 százalékát
nyerte el, míg a többi szavazatok a kö-
vetkezőképen oszlottak meg: liberálisok
6.55, Magyar Párt 6.08, dr. Lupu 2.48,
Averescu Iorga koalíció 2.48, kommunista
1.35, cuzisták 1.14.

Politikai körökben valószínűnek tartják,
hogy a kormány meg fogja őrizni a több-
séget mindazokban a megyékben, ahol az
általános választásokon győzött. A nem-
zeti parasztpárti szavazók arányából min-
denestre le kell vonni a zsidó, a német
és a szociáldemokrata szavazatokat. Ezek

ugyanis 1928 decemberében a kartell
megállapodások alapján a kormány listáira
mentek, a most következő választásokon
azonban a szociáldemokraták külön men-
nek a zsidók és a németek pedig egyes
helyeken kötöttek megállapodást a kor-
mánypárttal.

Az „Adeverul” szerint ezeket a szava-
zatokat leszámítva, körülbelül 72 száza-
lékra kell becsléni a tisztára nemzeti
parasztpárti szavazatok számát. Ameny-
nyiben tehát 72 százaléknál kevesebb
szavazatot fog kapni a nemzeti parasz-
párt, olyan mértékben csökkent az elmúlt
tizennégy hónap alatt a kormány nép-
szerűsége. Az averescanusok és dr. Lupu
partja csak egyes megyékben vesznek
részét a választásokon. Egyébként tehát a
liberális listákat fogják erősíteni. Min-
dent összevetve, a liberális párt csak ak-
kor fogja népszerűségének növekedését
bizonyíthatni, ha a szavazatok több mint
nyolc százalékát fogja elérni.

Az új közigazgatási törvény értelmé-
ben egyébként a községi és megyei ta-
nácsokban helyet kapnak mindazon pártok,
amelyek a szavazatoknak több mint husz
százalékát nyerték el az illető helyeken.

Ahol kereszt alatt temetik a zsidókat

A portugál marannusok vissza akarnak térni — Kikből alakult meg az új barcelonai hitközség? A Chevra Kadisa és a katolikus temető

Hallgatom Talárewitz urat, nagyon kíváncsian, szinte felszágazottan, mert ezek miatt jöttem főleg Spanyolországba, a régiéket, a csuetásokat megtalálom esetleg könyvekben is, ezekért idejenni luxus lett volna, már pedig aki ismer, tudja, hogy legfőbb luxussom egy jó könyv, egy jó színelőadás, egy-egy érdekes emberrel való beszélgetés.

Talárewitz ur azonban még pótlólag mondott egyet és másat a csuetáokról, jellehet egy elhárító mozdulattal véget akart vetni ennek a témának. De a zsidó lelkiismerete még sem engedte, hogy a végén egy-két kedvező delgot ne mondjon róluk.

— Azért nem akarom, hogy minden csuetást rossz szímban tüntessen fel, elvégre nem mindenki gonosztevő közöttük és a gonosztevők is lehet egy életmozzanata, amely megérdemli a jóemberek szimpátiáját.

— Lásca, én is pontosan így gondolkodom és nagyon örülök, hogy ezen a plattformon találkozhatunk.

— Jegyezze tehát fel: a csuetás-kereskedők a legkorrektebbek és vannak közöttük ma is, akik vallják a zsidósághoz való vérbeli hozzátartozandóságukat. A Valenti, a Carreas-családok nyíltan zsidó nemzetiességüknek vallják magukat és csak várják az alkalmat, hogy minél előbb visszatérhessenek a zsidó vallásra. De tudják azt is, hogy a zsidók nem fognak hozzájuk jönni abból a célból, hogy forszírozzák a visszatérést, mert a zsidók nem csinálnak prozelytákat. Soha nem volt ilyen mentalitásuk. Nemcsak más vallásuakkal szemben, hanem azokat sem akarják különösen, akik egykor már kitértek.

— Hogyan fognak tehát visszatérni?
— Ahogy a portugál marannusok!

Portugáliában újabb érdekes folyamat indult meg a marannusok között. Ezek a zsidóságukat évszázadokon át titokban, de hűségesen megőrző kényszer-keresztények a köztársaság proklamálása óta visszaakarnak térni a zsidó hitre és csak a zsidók részéről várják erre nézve az indítékot. A zsidók között akadit is Portóban egy újságíró, aki magáévá tette az ügyüket és a portugál és a zsidó világsajtóban igyekszik hangulatot csinálni az érdeklődésben.

A marannusok jórészt portugál nemesek, akik a királyság idején aulikus emberek voltak. Husz éve, hogy köztársasági elvek és államformák mellett kormányoznak Portugáliában és a hosszú évek során a marannusok taborában szakadás állott be. Voltak, akik a restaurációban biztak és nem vállaltak köztársasági tisztséget vagy hivatalot. Voltak, akik már a királyság idejében köztársasági érzelmeiket táplálták. Ezeknek a taborból indult ki a visszatérés vágya. Azt mondták ugyanis, hogy a köztársaságban a lelkiismeret szabadságát dokumentálni kell nyilvánosan, vagyis el kell hagyni a földalatti imaszobák és gyülekező helyeket. Viszont a konzervatívok így okoskodnak: meg kell maradni a régi szokások mellett, mert hiszen az évszázados bujkálás küln vallássá idegződött a marannusokba, ez most az ő religiójuk.

De a többség mégis a visszatérés mellett van és Talárewitz ur biztosított afelől, hogy a visszatérés meg fog történni és ebben az esetben a kevés jóérezést csuetás is követni fogja a jó példát.

Vagyis a titkár ur a végén mégis megbocsájtott a csuetások nehéyzának. Így hát közöttünk is helyreállt a béke.

Most már végre áttérhetünk a barcelonai hitközségre.

— A mi hitközségünk — kezdte Talárewitz ur nagy ünnepélyességgel — 1915-ben alakult meg. Az előző évben ugyanis északról és keletről, délfelől és nyugatról özönlöltek mindenféle menekültek a semleges Spanyolországba. Senki sem gondolt akkor ilyen katasztrófára, a háború mint valami roppant elemi csapás zudult a világra és a hadviselő országokban élő idegenek, mint megriasztott egerek futkostak az internálás elől a semleges országokba. A szomszédos Franciaországból, de a távoli Mexikóból is jöttek szegények, zsidók és nemzsidók és egy szép napon Barcelonában, Spanyolország közlekedési centrumában közel ötezer zsidó menekült próbálta kihuzni a háborút. Persze akkor négy esztendő háborúságra senki sem gondolt, egy év múlva azonban már érződött, hogy a há-

boru nem lesz rövid lejárata, 1915-ben tehát a zsidók hitközséggé tömörültek.

Megállott, hogy kikorrigálja magát.

— Tévesen fejeztem ki magam. Mint hitközség nem működhetett ez a szervezet, csak mint valami egyesületféle. Aki akart tagsági díjat fizetni, fizetett, aki nem akart, nem fizetett. Aki el akart járni templomba, eljárt, aki nem akart járni, nem járt. Természetesen a legtöbb nem fizetett és nem járt, de azért mégis csináltunk valamit. A Parisból jött ausztriai zsidók voltak kezdeményezői a hitközség megalapításának. Hátról hazra, hotelről hotelre jártak, összeirták a zsidókat, kikönyörögtek tőlük pénzeket a lakberre, egy Tora megvásárlására, egy előmádkozó és sochet alkalmaszására. Így egybeonodott a szefárd és askenaz zsidóság és nagy anyagi gondjaink közepette mindig sok lelki könynyebbséget, vigaszt és reményt tudtunk szerezni magunknak, amikor összejöttünk szombatunknak egyik hittestvérünk házában. Feladás nélkül végezhetünk imáinkat és ugyan ott tanácskoztuk meg a hitközségi és a magunk ügyes-bajos dolgait. A szefárdok, akik bejöttek, főleg kikereskedéssel és házással foglalkoztak. Ők, akik tudtak spanyolul könnyen üzletkedtek, eljártak a falvakba, a nép megszerette őket és ezeknek egy nagy hányada bizony az emigrációban jól járt. Megszedték magukat és Barcelonában szépen elhelyezkedtek, külföldön élő hozzátartozóikat elhozatták és ma ők a hitközség vezetői és potentájai.

— A háború végéig hatósági ellenőrzés nélkül, vagy helyesebben hatósági elnézés mellett éltük kultuszéletünket. A háború befejezésekor nagyrésze a bevándorlottaknak visszament hazájába és aki az askenazok közül nem ment Németországba, Ausztriába, vagy Lengyelországba, az Franciaországba vándorolt vissza, úgy, hogy négyszáz hitközségi adót fizető családladunk maradt. Négy évvel ezelőtt végül megalapíthattuk forma szerint is a hitközséget, amelynek alapszabályai 1927 szeptemberében kerültek csak illetékes hatósági fórum elé. Kértük mindenkéltől, hogy engedtessek meg számunkra, épügy, mint a többi nem katolikus keresztény felekezeteknek, egy olyan templom, vagy imaház berendezését, amelynek homlokzata nem nyílik uccára, vagy térre. Kértük továbbá, hogy engedtessek meg gyermekeink csoportos oktatása a héber nyelvben, a Bibliában, a zsidók történelmében és irodalmában. Külön pontban kérvényeztük, hogy engedjék meg nekünk a spanyolországi zsidóság történetét és literatúráját behatóbban tanulmányozni. Erre a célra egy bizottságot is neveztünk volna ki, amelynek feladata lett volna a régi, zsidó vonatkozású műemlékek felkutatása, temetők sírkömaradványainak kibetűzése és általában a spanyol-zsidó történelmük alapos megismerése.

— De ennél is előbbrevalónak találtuk egy Palesztina-bizottság megalakítását. Ennek a bizottságnak a feladata összekötéstést szerezni a palesztinai testvérekkel és elősegíteni minden Palesztinát ujjáépítő akciót, első sorban a Keren Hajjászód és Keren Kajalet alapok támogatását.

— Hogyan állanak a Chevra Kadisa ügyével? Minden hitközségi alakulás nyomán megszokott alakulni a szentegylet is, mert zsidó ember nemcsak itteni, hanem a tulvilági életre is gondolt.

— A Chevra Kadisa tígye kissé később kerülhetett csak szönyegre. Nem olyan egyszerű Spanyolországban külön temetkezési egyesületet kélni. Itt mindenki tekintet nélkül vallásra és nemzetiségre, egyazon temetőben nyugszik. Ami egymagában nem is lett volna különös baj, de a vallásos érzésünk ellen való, hogy halottainkat kénytelenek vagyunk olyan fekete kocsiban elszállítani, amelyen kereszt fehérlik. Minthogy a kormány számos alkalommal szabadelvűségét hirdette, úgy éreztük, hogy akciót indíthatunk és kérhetjük a hatalam levőet, hogy bizonyítsák be szabadelvűségüket azzal, hogy nem kényszerítenek bennünket lelkiismereti torturákra és megengedik, hogy

saját furgonunkban kísérjük ki halottainkat a temetőbe. De azt is kértük, adjanak nekünk engedélyt, hogy saját sírkertet vásárolhassunk és hogy ott temetkezhessünk.

— Minthogy az engedély első fóruma a városi tanácstól függ, de Viver báróhoz, egy nemes gondolkodású urhoz, a város kinevezett polgármesteréhez fordultunk, aki a hitközség vezetőivel hosszas tanácskozást folytatott. A polgármester elvben kérésünk minden pontjához hozzájárult. Mi mindenesetre megvásároltuk a sírhelyet és saját felelősségünkre visszük ki kereszt nélkül halottainkat a temetőbe. Ajánlották, hogy feltűnés nélkül csináljuk a dolgot, lehetőleg az éjjeli órákban temetkezzünk és halottainkat mellősküccáton vigyük utolsó utjukra.

Megjegyeztem, hogy minden dícséretes megérdemelnek a halottakért való ilyen gondoskodásukért, de nem tudom, hogy csinálták a circumcizio dolgát, ha nem volt „moheljük“.

— Egy időben ez a dolog is teljesen rendben ment — mondotta a titkár — mert volt itt nálunk egy Dr. Drayfus nevű lyoni orvos, aki nagyon jól értett ehhez az operációhoz, de Drayfus doktor rövid tartózkodás után eltávozott Barcelonából és akkor nem volt, aki ilyen esetekben funkcionáljon.

— Tehát?

— Tehát kénytelenek voltunk várni, amíg összegyűlt néhány zsidó újszülött fiu-csecsemő. Akkor átküldtünk Franciaországba egy „mohelért“, az eljött és somnáz, volt rá eset, hogy tuatszámra, intézte el a gyermekek „zsidósítását“ egy nap alatt.

— Chachamjuk nem volt?

— Három is volt, de egyik sem tudott gyökeret verni Barcelonában. Pedig elég jó fizetést adtunk nekik, havi 800 pezétát kapott, de Leon ur, aki legutoljára volt nálunk, visszakivánkozott Korfuba és visszament. Ott sem volt maradása és ballom, hogy ma Konstantinápolyban él. En ugy vélem, hogy különösen a hitközség askenaz elemei miatt nem tudnak megmaradni ezek a chachamok, akiknek egészen más felfogásuk és életmódjuk van, mint amilyent az askenaz zsidóság megkövetel. Ugy vélem, ha önkénel akadna egy fiatal, ambiciozus pap, aki megtanulná a spanyol nyelvet, nálunk nagyon szépen boldogulhatna.

Megígertem, hogy utána nézek, bizonyára lesznek olyan fiatalok, akik szívesen hajlandók vállalni az egykor híres hitközség lelkipásztori állását. Ennek ellenében arra kértém, jelöljön meg valakit, aki eljár velem a régi Barcelonai gettójába, a temetőbe és olyan helyekre, ahol

A nő kötelessége

Már évek óta foglalkoznak azzal a vegyesek, hogy egy olyan készítményt állítsanak elő, mely a borsavat pótolja és a nő szervezet tökéletes fertőtlenítését biztosítja, anélkül, hogy mérges, vagy izgató hatása volna.

Jelenleg a GYRALDOSE ismeretes mint ilyen, mely egy nagyon helyesen adagolt és kiválóan antiszeptikus szer.

Minden belső megbetegedésnél és a petefészek bajainál a GYRALDOSE-val való öblögetés nagyon hatásos, valamint sárga, v. zöld folyásoknál, főleg vérszegény nőknél.

Ha egy liter meleg vízben egy pasztillát feloldunk, egy oldatot kapunk, amelyet minden nő egészségének fenntartása érdekében használhat.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogueriatban.

még megmaradt valami emlék a régi dicőségéből.

A titkár ur megjelölt egy kis vendéglőt az egyetem mellett.

— „Das Münchner Bierstübl“. — Itt — ugymond — van egy idegenvezető, svájci származású, aki két pezétáért bejárja velem a régi helyeket, sokat tud a zsidó történelméről, holott nem zsidó.

A szives bucsu után lekisért egy emeleten. De amikor már az utcán voltam, ablakából utánam kiáltott:

— Figyelmeztetem, hogy a rabbinak „mohelnek“ kell lennie. A Talmudot nem kell föltétlenül jól ismernie, de azt az operációt kifogástalanul kell tudnia.

Nehogy elfelejtsem, kössek csomót a zsebemdzömrre — kért. De ott helyben, hogy léssa!

Egy lámpa alá állottam, láthatta, amikor a csomót megkötöm. Most föloldom a csomót és kérem a reflektánsokat, irjanak e cikkre való hivatkozással Levy Cohen ur címére, Barcelonába Piazza Latamandi 36 alá. Küldjék be világi és teológiai ismereteiket igazoló írásaitak néhány ismeret rabbitol származó ajánlással és eddigi pályájuk ismertetését dióhéjban. A sok szót Barcelonában a szószéken szeretik, nem írásban.

De csak a „mohel“ mesterséget is kitanultak pályázzanak, nehogy hónapokig kelljen a kicsi embercsemetének a nagy eseményre várnia.

LÉLEGZETET VERE EGY VALDA PASTILLAVAL

SZANKBAN

MEGVÉD A HIDEG, NEDVÉSSÉG ES BACCILUSOK ELLEN EZEN KÉSZÍTMÉNY FERTŐTLENÍTŐ SZEREI IMPREGNÁLJAK A LEGELÉRHETETLENEBB RESZKET IS ES MEGVÉDIK A TOROK, MELLEST ES TÖBÖD MINDENFÉLE INFLAMMATIO SÉRÜLÉS ES MEGTÁMASDAS ELLEN

GYEDEKÉK, FELNOTTEK ES ÖREGEK VEGYÉTEK AZONNAL ES TARTÁSOTK MINDÉG KÉZNÉL

▲ DOBOZ FAC-SIMILJE ▲ KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Sulyos t

Szinhely egy közismert irodája. Szereplők: és az

— Foglajjon helyszony.

— Köszönöm ügyke.

— Miért nem?

— Nem, nem, ükhetetlenség.

— Az elegáns öltözékeszítésekkel ellenkvariasságával szemk.

— De az isten sgyarázzam Asszoncsökönnyességet?

— Nem ilhettek.

— Hát éppen aznem tudom megérmegérti. Addig isadjam elő jövetele

— Miben lehetel

— Hát kérem, azis mondjam... Izé, rodvai! Kétségbe v

— Ugyan miért, csak el egész nyug

segítségére. Hiszen gyunk...

— Képzelve, teg férjem, hogy eluta

elbucszott, annak rint elment.

— Na és azóta m

— Ez az, hogy t

vissza, hamarabb reméltem. Alighog

mulva már visszaj

— Na és?

— Ne is kérdez

hogy tényleg eluta

...Hát kérem azé

mondjam... hogy

izé. Fel vagyok m

— Nyugodjék m

ja csak tovább.

— Amikor bejött

kényes helyzetben

kellemetlenül volta

férjem még jobba

— Nem!

— Hát, amikor

hökkent, majd dü

— tetszik érteni.

voltam egyedül. A

tót és elrohant.

— Értem. — m

az ügyvéd: — És

a kedves férje?

— Ez az, hogy

sem ócsudhattam a

ből, amikor ujjabb

rontott a férjem ná

és képzelje el, e

iszonyatos erővel

telenül megvert.

Ezért lakolnia kell

— Idehallgasson

tem el önhöz. ho

hallatlan brutalitás

címén bepereljem

— Az ügyvéd megv

— Hm... nehéz

érteni az ön felh

hiszem, hogy a b

lenne.

— Hát hogyan,

talmazni lehet bü

— Védtelen? Ho

FLORIN

kon nélkü házi

Sulyos testisértés

Színhely egy közismert kolozsvári ügyvéd irodája. Szereplők: a Nagyságos Asszony és az ügyvéd

— Foglajon helyet Nagyságos Asszony.

— Köszönöm ügyvéd ur, nem ülhetek le.

— Miért nem?
— Nem, nem, ügyvéd ur. Fizikai lehetetlenség.

Az elegáns öltözött asszony kinos erőfeszítésekkel ellenkezik az ügyvéd udvariasságával szemben.

— De az isten szerelméért, mire magyarázzam Asszonyom ezt a különös csökönyességet?

— Nem ülhetek le... Értse meg!

— De éppen az van benne, hogy nem tudom megérteni.

— Nyugodjon bele ügyvéd ur, majd megérti. Addig is hagyja, hogy állva adjam elő jövelelem célját.

— Miben lehetek szolgálatára?

— Hát kérem, azért jöttem... Hogy is mondjam... Izé... Fel vagyok háborodva! Kétségre vagyok esve!

— Ugyan miért asszonyom? Mondja csak el egész nyugodtan, miben lehetek segítségére. Hiszen négyszem között vagyunk...

— Képzelve, tegnap azt mondta a férjem, hogy elutazik. Összecsomagolt, elbucsuzott, annak rendje és módja szerint elment.

— Na és azóta nem jött vissza?

— Ez az, hogy tulságosan hamar jött vissza, hamarabb, mint ahogyan én azt reméltem. Alighogy elment, félóra múlva már visszajött.

— Na és?

— Ne is kérdezze. Én azt hittem, hogy tényleg elutazott és...

— Hát kérem azért jöttem... hogy elmondjam... hogy is mondjam, izé... izé. Fel vagyok háborodva!

— Nyugodjék meg asszonyom, mondja csak tovább.

— Amikor bejött, hát kérem, nagyon kényes helyzetben voltam és borzasztó kellemetlenül voltam meglepve. De a férjem még jobban. Tetszik érteni?

— Nem!

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Védtelen? Hol volt a másik?

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Védtelen? Hol volt a másik?

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Miért nem?
— Nem, nem, ügyvéd ur. Fizikai lehetetlenség.

Az elegáns öltözött asszony kinos erőfeszítésekkel ellenkezik az ügyvéd udvariasságával szemben.

— De az isten szerelméért, mire magyarázzam Asszonyom ezt a különös csökönyességet?

— Nem ülhetek le... Értse meg!

— De éppen az van benne, hogy nem tudom megérteni.

— Nyugodjon bele ügyvéd ur, majd megérti. Addig is hagyja, hogy állva adjam elő jövelelem célját.

— Miben lehetek szolgálatára?

— Hát kérem, azért jöttem... Hogy is mondjam... Izé... Fel vagyok háborodva! Kétségre vagyok esve!

— Ugyan miért asszonyom? Mondja csak el egész nyugodtan, miben lehetek segítségére. Hiszen négyszem között vagyunk...

— Képzelve, tegnap azt mondta a férjem, hogy elutazik. Összecsomagolt, elbucsuzott, annak rendje és módja szerint elment.

— Na és azóta nem jött vissza?

— Ez az, hogy tulságosan hamar jött vissza, hamarabb, mint ahogyan én azt reméltem. Alighogy elment, félóra múlva már visszajött.

— Na és?

— Ne is kérdezze. Én azt hittem, hogy tényleg elutazott és...

— Hát kérem azért jöttem... hogy elmondjam... hogy is mondjam, izé... izé. Fel vagyok háborodva!

— Nyugodjék meg asszonyom, mondja csak tovább.

— Amikor bejött, hát kérem, nagyon kényes helyzetben voltam és borzasztó kellemetlenül voltam meglepve. De a férjem még jobban. Tetszik érteni?

— Nem!

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Védtelen? Hol volt a másik?

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Védtelen? Hol volt a másik?

— Hát, amikor belépett, előbb meg-hökkent, majd dühösen „fánk” nézett — tetszik érteni. Mert véletlenül nem voltam egyedül. Azután becsapta az ajtót és elrohant. Tetszik érteni?

— Érttem, — mondotta mosolyogva az ügyvéd: — És azóta nem jött vissza, a kedves férje?

— Ez az, hogy visszajött. Még fel sem öcsudhattam a szörnyű meglepetésből, amikor újabb félóra után újra be-rontott a férjem nádpálcával a kezében. És képzelve el, ez az ördögi ember iszonyatos erővel rárontott és isten-tlenül megvert. Egy védtelen nőt. Ezért lakolnia kell!

— Idehallgasson ügyvéd ur! Azért jöttem el önhöz, hogy férjemet ezért a hallatlan brutalitásért sulyos testisértés címén bepereljem!

Az ügyvéd megvakarta a tarkóját:

— Hm... nehéz eset. Én meg tudom érteni az ön felháborodását, de köve-hiszem, hogy a bíróság ilyen megértő lenne.

— Hát hogyan, egy védtelen nőt bántalmazni lehet büntetlenül?

— Ó idejekorán elinalt.
— Nem ajánlhatom Asszonyom a pört. Ilyen esetekben a bíróság rendszerint a férjeknek szokott igazat adni. Hiszen tudja, hogy mentettek már fel férjüket, akik hasonló szituációban

meg is ölték a feleségüket.
— De ez égbekiáltó igazságtalanság — toporzékolt az asszony. Nekem tárgyi bizonyítékaim vannak. Ezért nem tudok leülni.
Az ügyvéd azonban hajthatatlan ma-

radt.
K. L. asszony most ügyvédet keres. Mi azt hisszük, hogy inkább orvosra volna szüksége.
Az ügyvédre majd ráér a válópörmél. (d. h.)

Madgearu pénzügyminiszter segítségére siet a nehézségekkel küzdő bankoknak

A Banca Naționala megnyugtató közleménye a „Timișana”-ról. Száz százalékos kvóta fizetésével kényszeregyezséget kért a temesvári Polgári Takarékpénztár. A Sváb bank hitelezőinek értekezlete moratóriumot adtak a banknak

Bucuresti-Bukarest, január 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminiszteriumban napok óta rendkívül fontos és nagy jelentőségű tanácskozások folynak Madgearu pénzügyminiszter folytat sorozatos tárgyalásokat a Banca Naționala kormányzóival és a nagy pénzintézetek vezérigazgatóival. Az értekezletekről estéről-estére szűrkén fogalmazott kommuniké adnak ki, melyek arról számolnak be, hogy a pénzügyminiszter tárgyalásai a bankkamat fokozatos lemorzsolását célozzák, de a kommuniké sablonos sorai mögött sokkal jelentékenyebb dolgok húzódnak meg. A pénzügyminiszter szerencsés kézzel nyult hozzá a bankválság kényes problémájához és míg egyrészt a kis bankokat fúzió felé igyekszik terelni, más részről a Banca Naționala útján erőlyesen siet a segítségére ama nagy bankoknak, amelyeket elnyelés fenyeget a hitelezők és betétesek indokolatlan bizalmatlansága.

Igy a napokban az ország egyik legnagyobb pénzintézete jutott nehéz helyzetbe. A pénzügyminiszter számolt azzal a sulyos következménnyel, amit annak az iutéstnek az esetleges nyílt fizetési nehézsége maga után vonna és tudva azt, hogy csak a betétesek ideges nyugtalansága miatt előállott átmeneti nehézségekről van szó, erőteljesen a pénzintézet segítségére sietett és kieszközölte, hogy a Banca Na-

tionala közel egy félmilliárd hitelt bocsátott a bank rendelkezésére és azzal a válságnak teljesen elejét vette.

Madgearu miniszter erőlyes intervenciójának köszönhető a Banca Naționala alábbi kommunikéje is, amely a bánáti „Timișana” bank érdekelteit nyugtatta meg.

„A Timișana bank helyzetének meg-

Kényszeregyezséget kért a Polgári Takarékpénztár és három év alatt fizetendő száz százalékos kvótát ajánlott fel

Timisoara, jan. 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai napon dr. Nashitz ügyvéd útján a Temesvári Polgári Takarékpénztár benyújtotta a temesvári törvényesszékhez kényszeregyezséget kérelmét. A felfolyamodásban 148 millió aktiva

vizsgálása következtében a kormány támogatásával és a Banca Naționala segítségével megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a Timișana Bank folytathassa működését és megfelelhessen valamennyi kötelezettségeinek. Ennek folytán a betétesek bármilyen aggodalma, vagy megriasztása a legteljesebb mértékben indokolatlan.

szerepel 127 millió passzívával szemben. A Polgári Takarékpénztár százszázalékos kvótát ajánlott fel, mintán azonban a bank kintlévőségei nem hajthatók fel azonnal, három éves moratóriumot kért.

Száz százalékos kvótát fizet két év alatt a Sváb Bank

Ma délben a Sváb Kereskedelmi és Iparbank részvényesei és betétesei gyűlést tartottak. A gyűlés nyilvánosságra hozta a bank vagyoni státuszát, mely szerint a banknak 176 millió aktívájából 41 millió folyószámlahitel levonásba esik, tehát 135 millió aktívája van, míg a

passzívák 164 millió lejt tesznek ki. A státusz átvizsgálása, valamint több hozzájárulás után a közgyűlés elfogadta a százszázalékos kvóta felajánlását és eszerint kifizetendők a bank adósságai. A közgyűlés öttagu bizottságot küldött ki az utóbbi esztendő kényveléseinek átvizsgálására.

Sztrájkjal fenyegetőznek a mozdonyvezetők

Vidrighin vezérigazgató megígérte a mozdonyvezetők delegációjának, hogy igyekezni fog sérelmeiket orvosolni

Bucuresti-Bukarest, január 25. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai mozdonyvezetők egyesülete delegációt menesztett Stan Vidrighinhez, az államvasutak vezérigazgatójához. A delegáció memorandumot terjesztett a vezérigazgató elé, amelyben felsorolják a mozdonyvezetők sérelmeit, az előléptetésekkel és kinevezésekkel történt igazságtalanságokat, végül pedig a mozdonyvezetők fizetésének emelését kéri. Vidrighin vezérigazgató válaszában elismerte, hogy milyen nehéz és felelősségteljes a munka, amelyet a mozdonyvezetők végeznek. A múlt hibáiban én nem vagyok bűnös — mondotta Vidrighin —

de igyekezni fogok a jövőben olyan fizetést adni a mozdonyvezetőknek, aminőt megérdemelnék. Vidrighin ezután kérte a delegációt, hogy készítsen alapos és részletes kimutatást az egyes vasutasokkal szemben történt igazságtalanságokról és megígérte, hogy az új fizetési státusz elkészítésénél figyelembe fogja venni a mozdonyvezetők követeléseit.

A delegáció az audiencia után visszatért az egyet helyiségébe, ahol időközben mintegy kétszáz delegátus gyűlt egybe, az egyes vidéki mozdonyvezetők egyesületeinek kiküldöttei, akik azért utaztak Bukarestbe, hogy a delegációt munkájában

támogassák. A delegáció vezetője George Josifescu referált az egybegyűlteknél az audiencia lefolyásáról. Egyes vidéki delegátusok nem voltak megelégedve Vidrighin válaszával és energikus akciót követeltek, sikertelenség esetére pedig a mozdonyvezetők sztrájkba lépésének kimondását kérték. Elcs vita keletkezett, amely a késő éjjeli órákba húzódott be. Végül is elhatározták, hogy amennyiben a mozdonyvezetők sérelmeit nem fogják orvosolni, úgy rendkívüli gyűlést hívnak egybe és azon fognak dönteni a további teendők fölött.

Történelmi jelentősége van Dobrescu tartományi igazgató első döntésének

A tartományi igazgatóság hatálytalanította a sziguranca vezérfelügyelőség egy kiutasító végzését. Özönével érkeznek már is a kérvények a tartományi igazgatóságinnz

Cluj-Kolozsvár, január 25. — (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A kerületi erdőigazgatóság Bocskay téri épületében két földszinti szoba képezi egyelőre az erdélyi tartományi igazgatóság hivatalát. Hosszu idő fog eltelni addig, amíg Erdély közvéleménye be fogja idegeníteni a tartományi igazgatóság létezését. Hónapokba fog kerülni, míg az emberek zúszoknak ahhoz a gondolathoz, hogy a közigazgatási decentralizáció következtében nem kell minden semmisségért Bukarestbe utazni s hogy Kolozsváron működik egy hivatal, amelynek létét éppen az tette szükségessé, hogy az emberek ügyesbajos dolgai egy az ország részében közelebb álló hivatal és olyan hivatalnokok intézik, akik ismerik Erdély sajtósági karakterét és speciális panaszait és kívánásait.

— A kérvények azonban már jönnek szép számban — mondja Dobrescu dr. erdélyi tartományi igazgató, aki most hivatalának megszervezésével van el-

foglalva. Most tanulmányozom, hogy az egyes ügyosztályokhoz hány hivatalnokra van szükségem. Az az óhajom, hogy csak kipróbált tisztviselőket állítsak be az egyes hivatalokhoz, mert azon az állásponton vagyok, hogy az országnak tulságosan sok tisztviselője van, semminthogy új emberek alkalmazása volna szükséges.

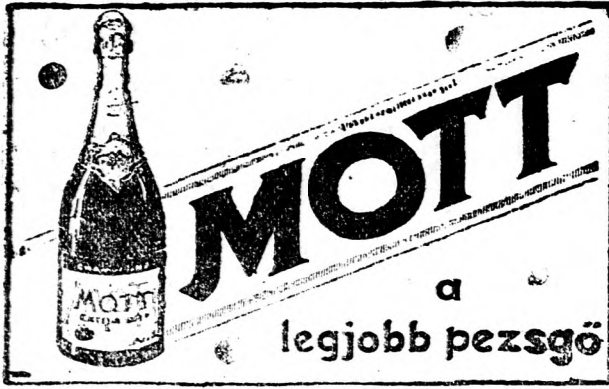
— A hivatalok installálása egyébként valószínűleg a jövő héten már meg fog történni. Egyelőre a pénzügyigazgatóság első emeleti helyiségeit fogjuk igénybe venni.

Dobrescu doktor egyébként a mai napon meghozta első igazgatói döntését. A határozat a 2. számot viseli és valósággal történelmi érdekességgel bír, mert a decentralizált közigazgatási apparátus első aktív lépése volt. A sziguranca vezérigazgatósága kiutasított egy Fodor István nevű fiatal embert, akinek az apja román állampolgár és akinek az állampolgárság el-

nyerésére vonatkozó kérése az igazságügyi fórumok előtt fekszik. Dobrescu dr. megsemmisítette a kiutasítási végzést és a 2. határozattal két hónappal meghosszabította a fiatal ember tartózkodási engedélyét.

Nem érdektelen, hogy ugyancsak ma megszületett a tartományi igazgatóság első sajtópere is. Dobrescu dr. beperelte a Natiunea című kolozsvári liberális lapot, mert az azt írta a tartományi igazgatóról, hogy egy egyszerű falusi földmivest erdészeti főfelügyelőnek nevezett ki.

— Sziklára futott egy német luxus gőzhajó. Berlinből jelentik: A Magalhães szorosban sziklára futott Monte Cervantes német luxusgőzös, elsüllyedt. Legénységének alig volt ideje arra, hogy mentőcsónakokba szálljon. A kapitány a parancsnoki hidon maradt. Nincs hír arról, hogy megmenekült volna. A luxusgőzös már előbb megmentett utasai utban vannak Buenos Ayres felé.

Már a rádió is megdrágult...

Most már a rádió előfizetési díja is megdrágult. Még pedig: száz százalékkal. Mintha egy valóságos összeesküvés menne végbe életünk és egzisztenciánk, örömeink és szórakozásaink ellen: minden drágul olyan arányban, mint amilyen arányban életünk értéke és biztonsága csökken.

A római aréna népe hajdan kenyeret és cirkszjátékokat követelt. És ha a kenyér néha el is maradt, a történelem nem tud olyan esetet, hogy az illetékesek a cirkszjátékokat is elvonták volna az istenadta néptől. A mi kenyérünk egyre vékonyabb és egyre könnyebb. A cirkszjátékok már kimentek a divatból, mert a modern technika fejlődésével olyan szórakozások jöttek divatba, amelyek az emberi természetet kétségtelenül elfinomultabbá tették. Ennek a civilizációnak és elfinomulásnak egyik legnépszerűbb és kétségtelenül legfinomított hatású eszköze a rádió. Azáltal a tiz év alatt, mialatt a rádió világszerte elterjedt, az emberek civilizációs nivója feltétlenül emelkedett. Hiszen olyan tömegek is, amelyek azelőtt nem vehettek részt naponta és rendszeresen koncertek, felolvasások és színelőadások élvezésében, a rádió útján bekapcsolódtak a nemzetközi kultúra vérkeringésébe. A csodálatos, szinte misztikus hullámok, amelyek realitássá tették a szférák zenéjét, a világ legelgúgottabb zugába is elviszik Paris, London, Moszkva, vagy Stockholm művészeinek előadásait és a kis elhagyott, isten háta mögötti falvakban is hallhatóvá lettek Beethoven, Richard Strauss, Kreisler, vagy Dohnányi géniuszának csodálatos szimfóniái.

Korunkat joggal nevezhetjük a rádió korszakának és epen a rádióval kapcsolatban lehet jogosult az a vélemény, hogy a rádió szimbolikusan máris megvalósította azt a távoli ideát, hogy országok és népek között leomoljanak a mesterséges határok s a kultúra, a civilizáció szépségei, a határok respektálása nélkül váljanak mindenki közkincsévé. Minden kultúrországban a világnak, politikuskok és művészek, haladók és konzervatívok, felismerték a rádió nagyszerű kulturhivatását, felismerték propagandisztikus erejét, felismerték lelkiség, fokozó és kultúra-képző hatalmát. És ezzel kapcsolatban minden kultúrországban arra törekcsenek, hogy a rádiókultúrát minél elterjedtebbé tegyék, minél népszerűbbé, minél intenzívebben a népek kulturális felemelésének eszközévé. A rádiógyárak versenyre keltek egymással, hogy minél olcsóbban és minél kedvezőbb fizetési feltételek mellett kapcsolják be a legelgúgottabb falvakba is a rádiózás nemes szenvedélyébe s egyes államok vezetői mindent megtesznek arra is, hogy a falvak népe is teljes részesévé legyen a városi kultúrának, ezen keresztül pedig a falu és a város közötti szellemi különbségek és főleg lelki ellentétek lecsökkenésének.

Hogy csak közeli példákat említsünk: Csehszlovákiában, Magyarországon, Ausztriában ma már olyan olcsó a rádió előfizetési díja és olyan jutányosan lehet rádiófelszereléshez jutni, hogy a legelgúgottabb falvakban is rádióantennák feszülnek az alacsony tetőkön, esténként pedig a faluk népe tömegesen vándorol a község házára, hogy ott meghallgassa a világ legújabb eseményeinek híreit, vagy a legjobb operaelőadásokat és koncerteket.

Nálunk, ahol a rádiókultúra, ép úgy, mint a technikai kultúra általában, még gyermekkorát éli, természetesen azt vártuk volna, hogy a kormány mindent meg fog tenni a rádiókultúrának a falvakra való kiterjesztése érdekében és amellet, hogy minimálisra szabja a rádióelőfizetési díjat, még egyéb rendelkezésére álló eszközökkel is elő fogja segíteni, hogy a rádió ne csak a gazdagok és jómódúak szórakozási eszköze, hanem a

nép-kultúra közkincsévé lehessen. Fájdalom, az a reményünk, mint annyi más reményünk, szintén hajtörést szenvedett. A rádió-előfizetési díjak száz százalékos felemelése még a jelenlegi tempót is meg fogja lassítani, nemhogy újabb, lendületes tempót biztosítsa a romániai rádiókultúra elterjedésének. Már pedig ez nemcsak egy jelentős iparág és ezáltal egy csomó munkás foglalkoztatásának fejlődési útját vágja el, hanem a népkultúrának néve is súlyos csapást jelent. Ma pedig már minden képzett és művelt államférfi nagyon jól tudja, hogy politikai és gazdasági fejlődés műveltségi és kulturális fejlődés nélkül el sem képzelhető. Nagyon jól tudja mindenki, hogy a rádió egy csomó ártalmas szenvedély levezetőjének bizonyult: az egyszerűbb emberek egy tekintélyes részét leszoktata a korcsmázásról, korlátozott látókörét kiszélesítette. Akiknek azelőtt talán halvány fogalmuk sem volt arról, hogy Páris, vagy London merre

fekszik; ma párisi szónoklatokat, angol beszédeket hallgatnak, sőt már azt is tudják, hogy Helsingforsnak, vagy Konstantinápolyknak is vannak leadóállomásai.

De ha kimondottan a román kultúra érdekeit vesszük figyelembe, akkor sem értjük a kormány politikáját, mellyel a rádiódíjak száz százalékos felemelését határozta el. A rádiódíjak tulajdonképpen a stúdiók fenntartására fordítatnak. Nem hiszük, hogy a rádiódíjak felemelése a romániai stúdió, illetőleg a felállítandó leadóállomások fejlődését segítene elő, sőt ellenkezőleg. Mert, ha a rádió olcsósága mellett a rádióelőfizetők száma megszorozhatna, ezáltal sokkal nagyobb jövedelemre lehetne szert tenni, mintha egy nagyon is korlátolt számú előfizető előfizetési díját emelik fel. Csodálatos, hogy erre az igen egyszerű dologra épen a kormány nem jön rá. Csodálatos és érthetetlen. Aenál is inkább érthetetlen, mert hiszen külföldi példák állanak e tekintet-

ben is a szeme előtt s a külföldi példák azt igazolják, hogy a rádiókultúra elterjedésének útja — az olcsóságon keresztül vezet. (s. l.)

Elkerülheti a gyomor zavarait,

ha étkezése után egy tableta MAGNEZIUM PERHYDROL-t egy kevés vízben feloldva bevesz. Ez a készítmény semlegesíti a felesleges gyomorsavat, mely igen sok esetben oka a gyomor zavarainak, néhány perc alatt megszünteti az emésztési nehézségeket.

MAGNEZIUM PERHYDROL a gyomorégést azonnal megszünteti előidézi a flatulencia és az emésztési nehézségek javulását.

MAGNEZIUM PERHYDROL minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

A jövő év őszén Londonban ül össze az indiai alkotmányozó konferencia

Kalkuttában tizenhárom fiatalembert tartóztattak, akik titkos laboratóriumokban mérgező gázokat készítettek a polgárháború céljaira

Lord Irwing ellen hatalmas tüntetés volt New Delphiben

London, január 25. — Az indiai szabadságmovement, amely a legutóbb lezajlott nacionalista kongresszus óta teljes erővel lángolt fel egész Indiában, a tegnapi nappal újabb történelmi fordulóponthoz érkezett.

A New Delphiben üléselő indiai parlament tegnapi ülésén lord Irwing indiai alkirály emelkedett szólásra és beszéde kapcsán kijelentette, hogy az indiai alkotmányozó konferencia a jövő év őszén ül össze Londonban és a kon-

ferencia elnöke MacDonald miniszterelnök lesz. Mialatt Irwing ezt a szenzációs bejelentést tette az alkotmányozó gyűlés színe előtt, — az alkotmányozó gyűlés épülete előtt felsorakozott hatalmas tömeg fenhangoztatta tüntetését az angolok ellen és a szabad Indiát élte. A karhatalom erre közbelépett és a tüntetők közül számosat letartóztattak.

Kalkuttában egyidejűleg a rendőrség

tizenhárom fiatal diákot tartóztatott le, akikről kiderült, hogy robbanó anyagokat és fegyvereket gyűjtöttek az indiai forradalom céljaira és az ugyan-csak általuk fentartott kémiai laboratóriumokban mérgező gázokat állítottak elő, amelyeket az előkészítendő indiai polgárháborúban akartak az angolok ellen felhasználni. A rendőrségnek az a fel-fogása, hogy újabb messzeágazó összeesküvést sikerült leleplezni.

Stribny élesen támadja Benest a hágai megegyezésért

A pártvezér szerint Csehszlovákiát nem a nagyhatalmak szabadították fel

Prága, január 25. A képviselőház ma megválasztotta végleges elnökségét. A szavazás előtt a tót néppárt, a német keresztényszocialisták és a kommunisták elhagyták az üléstermet. 127 szavazattal Malypetr-t választották elnöké.

Prága, január 25. A minisztertanács mai ülésén Benes külügyminiszter beszámolt a hágai értekezlet lefolyásáról és eredményeiről. A minisztertanács az exponé után köszönetet szavaztatott Benes, Ossuckinak és a delegáció többi tagjainak.

Prága, január 25. Stribny pártja teg-

nap a cseh fővárosban gyűlést tartott, amelyen a pártvezér a hágai diplomáciai verességet Benest okolta. Szerinte a cseh kormány nem lett volna szabad Benest Hágába küldenie. Stribny ezután általános figyelem középette azt fejtegette, hogy Csehszlovákiát nem a nagy antant hatalmai szabadították fel, hanem a cseh nép maga szabadította fel önmagát. Így Stribny erkölcstelenné tartja, hogy a hatalmak Csehszlovákiától felszabadítási költségek címén jelentős összegeket követelnek.

— Egy bécsi orvos titokzatos halála. Bécsből jelentik: Titokzatos haláleset foglalkoztatja a nyomozó hatóságokat. Keppich Pál dr. bécsi orvos rendelőjében dolgozott ma délután és éppen a diathermia-készüléken bábriált, amikor hirtelen villamosszikkra pattant ki a gépből és az orvos holtan esett össze. A szerencsétlenség okát még nem derítették ki. Valószínűnek találják, hogy a villamosáram okozta volna halálát, mert — mint mindig — most is gummikesztyűvel dolgozott. A vizsgálat megindult.

— Nádossy Imre részvénytársaságot alapított. Budapestről jelentik: Nádossy Imre volt országos rendőrkapitány, akit

a frankhamítás miatt annakidején négyre ítélték el, Marych Imre miniszteri tanácsossal és Rába Dezsővel (Windischgrätz Lajos herceg volt titkárjával) nyersbőrértékesítő részvénytársaságot alapított. A társaság, amelynek a lapitőkéje 100.000 pengő, a kormánytól engedélyt kapott nyersbőr-aukciók rendezésére.

— Pofon miatt agyonlőtte apását. Bécsből jelentik: A bécsi bíróság ma délelőtt kezdte meg tárgyalni Takvorján bolgár állampolgár ügyét, aki tavaly ősszel agyonlőtte apását, Zucker-Zmann Adolf gyárost azért, mert pofonlőtte. A tárgyalás érdeklődés mellett folyik.

Parasztlázadás tört ki a Kaukázusban

London, január 24. A Rentter távirati iroda konstantinápolyi jelentése szerint a Kaukázusban, különösen Asszerbeidzsán területén súlyos zavargások törtek ki. Az orosz parasztság a szovjethivatalnokokat fejszékkel, vasvilákkal támadta meg s többeket közülök meg is ölt. Minden irányból vörös katonaságot koncentráltak a zendülés elfojtására. A helyzet igen kritikus.

— Letartóztatták a bailestii pénzhamisító banda összes tagjait. Bukarestből jelentik: Craiovában tegnap letartóztatták a bailestii pénzhamisító banda összes tagjait. A vizsgálat megállapította, hogy a hamisítóbanda vezetője Szabóla Jos vésnök, akinek sikerült megszöknie. A lakásán tartott házkutatás alkalmával 600 drb. hamis ezrest találtak. A vizsgálat nagy apparátussal folyik.

— A gyorsvonat elgázolta a diákok autóbuzsát. Clevelandből jelentik: Berea közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Egy diákokkal teli autóbuzsát elütött a newyorki gyorsvonat. A bereai főiskola nyolc diákja a helyszínen kiszenvedett. Két másik diák kórházba szállítás közben meghalt. Az összeütközés oly erős volt, hogy a szerencsétlenül jártak testének darabjai megszire szétrepültek, több holttestet pedig a gyors mozdonya még néhány száz méterre hurcolt. A sebesültek száma tíz.

Az Uj Kelet az egyetem...
Szerkesztő: Dr. Marto...
Materi Millo 6.

— Az athéni lapok...
Tiranából jelentik: A közli, hogy az albán...
athéni ügyvivőjét, hog...
rög kormányról az at...
allenes cikkei miatt, m...
tulmegy a türhetőség.

— Arkanszas vidék...
talan személyt talál...
lentik: Newyorki jele...
hisi Vörös Kereszt...
vidéken ötöt száz szemé...
lanul. A hajléktalanok...
zetben vannak. Ha...
róluk, a hideg és éhség.

— Stettinben...
idézett elő egy villa...
cséttlenség. Stettinb...
teni közötti villamos...
kocsija kisiklott. A k...
ban lévő egyik beton...
és azt felfordította. A...
halottja és huszonöt...
karambol következtéb...
lóságos pánik vett er...
galmat csak nagynehé...
állítani.

— Veszeélyben...
Newyorkból jelentik:...
sorsát egyre nagyobb...
lik. Az expedíció sür...
kér, mert mint leguj...
ban közölték, élelmis...
fogytán van, hogy r...
tölthetnek a sarkvidé...

— Clemenceau a...
négyen pályáznak. A...
francia akadémia o...
nyilvánította íresnek...
lával megütösdett ab...
töltésére Herriot, Bri...
nok és Claude Farré...
lasztani.

— Trachoma-jár...
gon. Budapestről jel...
egészségügyi hatóságok...
a vármegyében az utó...
trachomás betegek szá...
legtöbben betegedtek...
muk itt 447, de Béké...
más beteg van.

— Tizenennyv...
doni bankárt. Lond...
bankárt a bíróság 14...
sajtotta, bántársai 3...
— Eltiltották An...
gály behozatalt. A...
Hoover elnök a delam...
talt az előfordult pap...
betiltotta.

**Enyhe és g...
hatású hashajt...
féle Purge**

— Száját és torkát...
betegségektől óvja...
szeresen szopogat A...
fiola ára 37 lei.

— Noszin Mór...
teadélutánján. A k...
nyok kedd délután ta...
delutánjában a Newy...
ben. Ez alkalommal...
Kisintézőbizottság tag...
tok ideológiájá" cím...
melyben ismertetni te...
ten belül kialakult e...
ciók programját, esz...
tűzéseit. Az előadás...
nívónak ígérkezik, m...
nul meg.

— Szerencsétle...
melletti alagutépít...
tik: Brassó közelébe...
ut építésénél egy sz...
zata beomlott. Hár...
kettő életveszélyes s...

Gyerm

SARCIPÖK **HOCPÖK**
NORVÉGIABÓL AZ ÓROK TÉL HAZAJABÓL
VIRING
A LEGTARTÓ-SABBAK ÉS LEGELEGANSABBAK
FŐKÉPVISELET ROMANIA ÉS BULGARIA RÉSZÉRE M. N. ALMOSNINO BUCURESTI PAS. VILAGROS

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági elnökség napilapja.
 Szerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
 Felelős szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. Bukaresti elnökség: Hátszegi Ernő Str. M. Matei Millo 6.
 Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az athéni lapok hangja miatt interveniált az athéni albán követ.
 Tiranából jelentik: Az albán sajtóiroda közli, hogy az albán kormány utasította az athéni ügyvivőjét, hogy tiltakozzék a görög kormányról az athéni lapok albánellenes cikkei miatt, melynek hangja már túlmegy a tűrhathóság határán.

Arkansas vidékén ötszáz hajléktalan személyt találtak. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint a memphis-i Vörös Kereszt Bizottság Arkansas vidékén ötszáz személyt talált hajléktalanul. A hajléktalanság igen inséges helyzetben van. Ha nem gondoskodnak róla, a hideg és éhség áldozataivá válnak.

Stettinben valóságos pánikot idézett elő egy villamosvasúti szerencsétlenség. Stettinből jelentik: Az itteni közúti villamosvasúti-társaság egyik kocsija kisiklott. A kocsi az éppen utjában lévő egyik betonbódának futott neki és azt felfordította. A karambolnak három halottja és huszoneg sebesültje van. A karambol következtében a közönségen valóságos pánik vett erőt, úgy hogy a nyugalmat csak nagynehezen lehetett helyreállítani.

Veszélyben a Byrd-expedíció. Newyorkból jelentik: A Byrd-expedíció sorsát egyre nagyobb aggodalommal figyelik. Az expedíció sürgesen segeyhajókat kér, mert mint legújabb szikratáviratukban közölték, élelmiszerkészletük annyira fogytán van, hogy még egy telet nem tölthetnek a sarkvidéken.

Clemenceau akadémiai székére négyen pályáznak. Párisból jelentik: A francia akadémia csütörtökön délután nyilvánította tisztelettel a Clemenceau halálával megüresedett akadémiai székét. Betöltésére Herriot, Briand, Vevde tábornok és Claude Farrère között fognak választani.

Trachoma-járvány Magyarországon. Budapestről jelentik: A népközegyei egészségügyi hatóságok megállapították, hogy a vármegyében az utóbbi héten 973 volt a trachomás betegek száma. Endrőd községben legtöbben betegedtek meg trachomában. Számuk itt 447, de Békéscsabán is 46 trachomás beteg van.

Tizennégy évre ítélték Hatry londoni bankárt. Londonból jelentik: Hatry bankárt a bíróság 14 évi börtönbüntetéssel sújtotta. Büntetésai 3-7 évet kaptak.

Eltiltották Amerikában a papagály behozatalt. Newyorkból jelentik: Hoover elnök a délamerikai papagálybehozatalt az előfordult papagálybetegségek miatt betiltotta.

Enyhe és gyors, biztos hatása hashajtó a Dr. Bayer-féle Purgen (Purgó)

Száját és torkát fertőtleníti, fertőző betegségektől óvja meg magát, ha rendszeresen szopogat Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 le.

Noszin Mór előadása a WIZO teadélutánján. A kolozsvári cionista asszonyok kedd délután tartják meg szokásos teadélutánjukat a Newyork kávéház kistermében. Ez alkalommal Noszin Mór mérnök, a Kisintezbizottság tagja fog „A cionista pártok ideológiája” címmel előadást tartani, amelyben ismerteti tagja a cionista szervezetben belül kialakult egyes csoportok és frakciók programját, ezmei és gyakorlati célkitűzéseit. Az előadás iránt, amely rendkívül magas színvonalú, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szerencsétlenség egy Brassó melletti alagutépítésnél. Brassóból jelentik: Brassó közelében a keresztvári alagút építésénél egy szellőztető ablak boltzata beomlott. Három munkás meghalt, kettő életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Buzau mellett halálos kimenetelű vasúti karambol történt

Három halottja és négy sebesültje van a katasztrófának. Ismét bombamerényletet kíséreltek meg egy Rapid vonat ellen

Bucuresti-Bukarest, január 25. Buzau közelében egy tehervonat összeütközött egy tolató mozdonyal. Több kocsi összetört, 3 főkező meghalt, 4 megebesült. Popescu Romulust, a buzai állomásfőnökhelyettes letartóztatták, mert a vonatot utnak engedte, noha tudta, hogy a tolató mozdony utban van.

A Barbosii alagut mellett egy teher-

vonat áthaladása után felrobbant egy dinamittal töltött bomba. A pályatest kissé megrongálódott, de egy órai munkával helyreállították. A vizsgálat eddigi adatai szerint a dunai Rapid ellen akartak merényletet elkövetni, de a bomba túlsóan robbant fel és így sikerült a katasztrófát elkerülni.

Szovjetországban eltiltották az orvosok magánpraxisát. Londonból jelentik: Rigán keresztül érkezett jelentés szerint a szovjetkormány ma rendeletet bocsátott ki, amely eltiltja a Szovjetország területén élő összes orvosnak a magánpraxist. Az orvosok Szovjetországban ezentul állami hivatalnokoknak fognak tekinteni és a közegészségügyi népbizottság rendelkezése alá fognak tartozni.

Ovomaltine természetes erősítő tápszer megacélozza az izmokat, erősíti az idegeket.

Chicago városa csőd előtt áll. Newyorkból jelentik: A teljesen eladósodott Chicago városa a csőd szélén áll. A város kasszája üres a tisztviselőit nem tudja fizetni. A városi iskolák tanterei már hónapok óta nem kaptak fizetést s a rendőrség és a tüzoltóság legfontosabb szükségletei sem nyerhetnek kielégítést. Nincs pénz, természetesen kórházak és szegényházak tüzfűszükségleteinek, sőt élelmiszer-szükségleteinek fedezésére sem. A városi tanács külön polgári bizottságot volt kénytelen szervezni a városi közüzemek zavartalan működésének fenntartására. Chicago adóssága meghaladja a háromszázmillió dollárt.

Fej-, váll- és ágyékreumánál, idegfájásoknál, csípőszagatásnál és zsabánál a iermészetes „Ferenc József” keserőviz rendkívül hasznos háziszser, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József viz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserőviz kapható gyógyszerüzletekben, droguériákban és fűszerüzletekben.

Még egy meglepetést készít elő a kolozsvári Román Opera a közönség részére a hétfői „Aida” előadására azonkívül, hogy a párisi opera primadonnája Hélène Sadoven fogja énekelni az Ameris szerepét, Aca de de Barbu asszony először énekl az Aida szerepét, míg Radames-t Marins Niculescu ur fogja énekelni, egyszerűen ünnepi szereposztás.

Újra működik a Krakatoa tűzhányó. Londonból jelentik: Bataviai jelentés szerint a Krakatoa tűzhányó működésbe kezdett. A kitörés nyomán a vulkán körül talajingadozások léptek fel. A kráterből mennydörgésszerű robajok kíséretében izzó lava tör elő, égő gázok magasba törő lángnyelvek kísérteties fénye mellett. A lakosság menekül.

A fagy gyengülése várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognízisa szerint borús, vagy ködös időjárás várható nyugatról a fagy gyengülésével és csapadéknajammal. A hőmérséklet Budapesten ma délben 2 fok Celsius.

Mussolini leányát Cyril bolgár herceg fogja eljegyezni. Párisból jelentik: Madridi jelentés szerint Boris bolgár király legközelebb megtartja eljegyzését Giovanna olasz hercegnővel. Fivére Cyril herceg Mussolini leányát fogja eljegyezni.

A Nyugatamerikai Federal Reserve Bank vezérigazgatójának estélyen álarcos rablók fosztották ki a vendégseregét. Londonból jelentik: Sanfranciscói jelentés szerint az ottani milliósok negyedében a nyugatamerikai Federal Reserve Bank vezérigazgatójának estélyére álarcos rablók törtek be, akik a vendégeket ártalmatlanná téve, az összes jelenlevők értékétárgyait elvették és mintegy 200 ezer dollár értékkel eltűntek.

Egy örült akart bejutni Hindenburg elnökhöz. Berliából jelentik: Ma éjszaka egy géphóci állott meg a birodalmi elnök palotája előtt s a belső kiálló izgatott ur erőnek-erejével be akart jutni a palotába azzal a kijelentéssel, hogy ötvételem beszélnie kell Hindenburggal. Újabb faggatásra az idegen azt mondotta, hogy ő a birodalmi külügyminiszter és fontos jelentései valódi vannak. Megállapítást nyert, hogy az éjszakai az örült. Beszélgettek az elmegyógyintézetbe.

Fantaszikus dolgokat beszélnek. Sadoven Hélén párisi primadonna toletojairól. A művésznő, amikor a kairói operában az Aida és Sámson és Delila szerepeiben fellépett, meglátogatta az összes egyiptomi muzeumokat és a régi egyiptomi hercegnők öltözetei nyomán készítette el toletojtait, fantaszikus színekben és szenzációs drága kövekkel. Sadoven Hélén az „Aida”-ban hétfőn, január 27-én és „Sámson és Delila”-ban csütörtökön január 30-án lép fel a Román Operában.

A magyar és osztrák nemzeti bankok lecszállították a bank kamatlábakat. Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti bank a lezárási kamatlábát 7 százalékra szállította le. Budapesti jelentés szerint ott is félészázalékkal 7 százalékra szállították le a kamatlábakat.

Ezer angol katonától származó törvénytelen gyermek maradt hátra a kiűritett német területeken. Berlinből jelentik: Különből jelentik, hogy a második zóna kiűritése után az angolok által tíz éven át megszállva tartott területen az anyák szövetségének adat összeírói több, mint ezer angol katonától származó törvénytelen gyermek tartásdíj nélküli hátrahagyását állapították meg. A szövetség a kölni angol konzulnak bejelentette az összeszámlálás eredményét s a konzul ígéretet tett arra, hogy a bejelentést a kormányhoz felterjeszti s nem kétséges, hogy a kormány megfelelő intézkedéseket fog foganatosítani.

Hat lóvs a törvénytörés elnöke. Párisból jelentik: Egyik vidéki város törvénytörési épületében revolveres merényletet követte el a törvénytörési elnök ellen. A merényletet egy mezőgazda követte el, mert polgári perét elvesztette. Revolverével hatszor rálőtt az elnökre, de mikor a lövések nem találtak, neki ugrott, revolverével ütlegelni kezdte és a torjának esett. Nehezen sikerült az önmalmát veszítő gazdát megfékezni.

Hatszáz évre ítélték egy olasz falu száznegyven lakosát. Palermóból jelentik: A palermói büntetőtörvénytörés háromhavi tanácskozás után most befegzte az utóbbi évek legnagyobb maffiapörének tárgyalását. A pörnek közel kétszázötven vádlottja volt, valamennyien Bagheria község lakosai, akik éveken át rablótámadásokból és zsarolásokból éltek. A maffia-szervezet száznegyven tagját két-tizenegyévi börtönrre ítélték. A kiszabott börtönbüntetetés összesen több mint hatszáz év. Nyolcvannegy vádlottat bizonyítékok híjján felmentettek. Tizenegy vádlottat teljesen rehabilitáltak. A nagy pör már másfél év óta húzódik és közben öt vádlott meghalt a vizsgálati fogságban.

Naponta 9000 vonat Londonban. Londonból jelentik: A londoni vasutak tavaly 929 és fél millió utast szállítottak, tehát naponta átlag 3 millió. Londonnak ma összesen 580 vasúti állomása van, beleértve a rendes és földalatti vasutakat. Az állomásokon naponta 9000 vonat halad át.

Lázár Miklóst választották meg tokaji képviselővé. Tokajból jelentik: A tokaji kerületben szerdán képviselőválasztás volt. A kormánypárt nem állított hivatalos jelöltet és így a mandátumért pártonkívüli ellenzéki programmal Lázár Miklós, a Reggel főszerkesztője és Fenyő Miksa, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója harcoltak. A küzdelem a két jelölt között késhegyigmenő személyi harcra élesedett, amelynek során a sajtóban és röpiratokban kíméletlenül erős támadások jelentek meg mindkét oldalon. Vasárnap Lázár támogatására több ellenzéki, Fenyő Miksa támogatására pedig több kormánypárti képviselő utazott le a kerületbe, ahol szerdán teljes rendben, minden incidens nélkül folyt le a választás, amely Lázár Miklós fölényes győzelmét eredményezte. Lázár már az első turnusoknál ezernél több szavazatelőnyt szerzett és azt végig megtartva, sőt növelve, nagy többséggel nyerte el a mandátumot. Lázár Miklós személyében a magyar újságírásnak egyik legkitűnőbb tagja kapott helyet a magyar törvényhozásban.

Az „Erdélyi Szemle” legújabb száma. Az Erdélyi Szemle ez évi első száma érdekes cikkeiben számol be a legújabb irodalmi és közéleti eseményekről. Vezető cikke az erdélyi irodalmi társaságok közös akcióját ismerteti, irodalompolitikai cikke pedig érdekes állásfoglalást jelent a Várad és Kolozsvár irodalmi hegemoniájáról szóló cikke. Új szempontból foglalkozik ezen kívül Szabó Dezső árulásával, közli dr. Gaal Alajos cikkét az erdélyi munkáskérdésről. Makkai új könyvével kapcsolatban felidéz a Székfü-Rugonfalvi párbajt s szellemes cikkeiben számol be a székely írók közelharcáról, valamint más aktuális eseményekről. Közgazdasági és művészeti hírek egészítik ki az új számot, mely kapható mindenütt s megrendelhető Kolozsvárt, calea Victoriei 37.

Nagy Pompával zajlott le az egyesülés ünnepségei. Bukarestből jelentik: Tegnap délelőtt a patriarchatus székesegyházában Tedeum volt a fejedelemségek egyesülésének 71. évfordulója alkalmából. A hálaadó istentiszteleten az udvar, a régensstanács, a kormány, az egyházi, katonai és polgári méltóságok teljes számban vettek részt. A Liga Culturala tegnap ülést tartott, amelyen az egyesülés ünnepén kívül fennállásának 41. évfordulóját is megülte. Ünnepelet tartottak valamennyi iskolában is, valamint az Atheneul Popularban, mindenütt rámutatva január 24-ének fontosságára Románia történelmében. A rokkantak szövetsége nevében Gane őrnagy egy küldöttséggel csokrot helyezett az Ismeretlen katonai síremlékére. Ugyanilyen ceremóniával zajlottak le az egész országban az egyesülés ünnepségei.

A lakók ligája követeli a lakbérleti törvény meghosszabbítását. Bukarestből jelentik: A lakók ligája holnap reggel naggyűlést tart Bukarestben, követelve a lakbérleti törvény meghosszabbítását, a lakberek maximalását, az építkezési törvény módosítását s az építkezések sürgős megindítását.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No 9

Fiókjintézetek: Dej—Dézs, Beclen—Bethlen Jibou—Zsibó, Záláu Zilah.

Saját tőkét 58 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely.

Gyermekhintőpor csak HÖFER névvel, lila dobozban eredeti

Színház—Művészet

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:
 Vasárnap d. u. 2 1/2-kor: Két lány azuccán. A nagyszerű újdonság első mérsékelt helyezés előadása. Sorozatszám: 191.
 Vasárnap 5 és 7 órákor film-előadás: Flandriában a helyzet változatlan. Válasz Remarque könyvére.
 Vasárnap este 9 órákor: Szólik az asszony. Operette-újdonság Koudor Ibolyával, Solthyival, Inásszal. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 192.
 Hétfőn január 27-én este 8 3/4 órákor: Első feleség. Újdonság először. Poór Lili vendégszereplésével. Janovics Jenő fellépésével. Az európai színházok legszenzációsabb újdonsága. A budapesti Vigaszínház óriási sikerű műsor-darabja. Premiére bérlet 27. szám. Sorozatszám 193.
 Keddén január 28-án este 8 3/4-kor: Újdonság másodszer. Napi bérlet 28. szám, C. Sorozatszám: 194.
 Szerdán január 29-én este 8 3/4-kor: Első feleség. 3. adás. Napi bérlet 27. szám, A. Sorozatszám: 195.
 Csütörtökön jan. 30-án 3, 5, 7 és 9 órákor: Az Apák büne Emil Jannings monumentális filmalkotása.
 Pénteken január 31-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Az Apák büne.
 Szombaton február 1-én 3, 5 és 7 órákor: Az Apák büne.
 Szombaton február 1-én este 9 1/2 órákor: Feleség és szerető A bukaresti „Ignita” zsidó színházának vendégszereplésével. A főszerepben Amerika leghíresebb primadonnájával, Dora Weissmannal. Rendes helyárak Sorozatszám 195.
 Vasárnap február 2-án d. u. 2 1/2 órákor: Nótás kapitány Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Jegyek árak: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám 197.
 Vasárnap február 2-án félhatórákor és félnyolcórakor: Apák büne. Emil Jannings monumentális filmalkotása.
 Vasárnap február 2-án este félházi órákor: A fegyencső. A bukaresti „Ignita” zsidó színházának vendégszereplésével. A főszerepben: Dora Weissmann, Rendes helyárak. Sorozatszám 198.
 Hétfőn február 3-án este 9 órákor: Utolsó tánc, a bukaresti „Ignita” zsidó színházának vendégszereplésével. A főszerepben: Dora Weissmann, Rendes helyárak. Sorozatszám 199.
 Keddén, február 4-én este 9 órákor: Anyai áldozat. A bukaresti „Ignita” zsidó színházának bucsufellépte. Főszerepben: Dora Weissmann, Sorozatszám 200.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA

Vasárnap január 26-án d. e. 11 órákor: Matiné 20, 15 és 10 leies helyárakkal. Tűzbrigád. 10 felvonásos grandituzus filmjáték.
 Vasárnap január 26-án d. u. 5 és 7 órákor: Utoljára Flandriában a helyzet változatlan.
 Hétfőn január 27-én 3 és félhatórákor I. A szudáni légio, egy névtelen lord regénye 9 felvonásban. II. Nász a viharban. Szenzációsan izgalmas modern erkölcsdráma 8 felvonásban, főszerepben: Dolores Costello.
 Keddén, január 28-án 3 és félhatórákor I. Szudáni Légio II. Nász a viharban.
 Szerdán január 29-én 3 és félhatórákor: I. A Szudáni Légio. II. Nász a viharban.
 Csütörtökön január 30-án 3, 5, 7, és 9 órákor: Apák büne, Világszenzáció!!! Emil Jannings legújabb, legtökéletesebb világhódító alakítása Amerika filmsodája. Helyárak: 3 órákor 30, 20, és 10 lei. Helyárak 5f 7, 9, órákor 40, 30 és 20 lei.
 Pénteken január 31-én 3, 5, 7, 9, órákor: Apák büne.
 Szombaton február 1-én 3, 5f 7, órákor: Apák büne.
 Vasárnap február 2-án 5 3/4 és félnyolcórakor: Apák büne.
 Vasárnap, február 2-án d. e. 10 1/2 órákor: Matiné 20, 15 és 10 leies helyárakkal: Salto mortale. Izgalmas cirkuszdráma 8 felvonásban. Főszereplők: Carmen Cartieri, Verebes Ernő, Werner Pittschau. Előadás kezdete kivételesen 10 1/2 órákor.

COMSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA

Vasárnap 1/2, 1/2, 7, 1/10-kor: Világszenzáció A leghatalmasabb hangos, zenés film! Noé bárkjá. Korcisz Mihály előadása

rendezése. Főszereplők: Dolores Costello és Georg O'Brien.
 Hétfő 1/2, 7, 1/10 órákor: Noé bárkjá.
SELECT-MOZGO:
 Vasárnap: Ma utoljára Saibéria. Mélyen meghatározó dráma, a forradalom kitörésének idejéből. Főszerepben: Alma Rubens, Edmond Lowe.
 Hétfő: Adieu Mascotte. Lilian Harvey közkedvelt művésznő legújabb szenzációs szalonvígjátéka.
 Kedd: Adieu Mascotte.
 Szerda: Adieu Mascotte.

URANIA-MOZGO:
 Vasárnap: Utoljára A rejtélyes kastyó (Az Ő kutyája). Eddig nem látott elsőrangú Harry Piel film. Műsoron kívül a legújabb Metro-Goldwyn híradó.
 Hétfő: A diplomás szerelem. Végelentűl kedves vígjáték, aktuális társadalmi problémával. Főszerepben a szép Marion Davies (Halló Hollywood főszereplője.)
 Kedd: A diplomás szerelem.

A Magyar Színház közleményei
A bukaresti „IGNITA” színház vendégszerepléséről
 Hónapok óta vendégszereplés Bukarestben az úgynevezett „Ignita” zsidó színházának. Ma a világ legjobb jiddis színházát, Primadonnája Dora Weissmann, a leghíresebb amerikai színésznő.
 A jövő hét szombati estéjén 4 előadásra terjedő vendégszereplésükre érkezik Kolozsvárra ez a színház. Minden este más-más keretben lépnek fel.
 A helyárakat nem emeljük. Maradnak a szokásos rendes helyárak. Jegyek mind a négy előadásra már most várhatók.

ELSŐ FELESÉG
 Poór Lili első fellépése ez évadban
 Hétfőn este úgynevezett nagy premiérje lesz a színháznak.

Az európai színházok legdivatosabb, leghíresebb újdonságát az „Első feleség”-et fogják bemutatni.
 Az „Első feleség” Londonból kiindulva, Európa minden nagy városát diadallal járta be. Budapestet a Vigaszínház mutatta be igen nagy sikerrel.
 Az „Első feleség” kolozsvári bemutatójának külön érdekessége, hogy a címszerep Poór Lili fogja játszani, akinek ez lesz Kolozsváron az idei évadban első fellépése. A második feleséget vendégként a szatunári színház kitűnő művésznője Szentgyörgyi Mária fogja játszani. A többi szerepet pedig Janovics Jenő, Tóth Elek, Török Erzi, Czopán Flóri, Mészáros Béla, Lantos Béla fogja játszani.
 Az „Első feleség” a jövő hét három egy-másutáni estéjére, hétfőre, keddre és szerdára van műsorra tűzve.

AZ APÁK BÜNE
 Emil Jannings leghatalmasabb, legújabb alakítása
 Kolozsvár közönségének figyelmét felhívjuk arra, hogy a het-ötórás napjától kezdve a magyar színházban fogják vetíteni minden idők leghatalmasabb filmalkotását.
 Címe: AZ APÁK BÜNE.
 Főszereplője: Emil Jannings.
 Minden, amit eddig a film produkált, eltérő az „Apák büne” mellett. Nincs hang, nincs beszéd, amely elérné az „Apák büne” szédületes tökéletességét.
 Az „Apák büne” a filmek királya, mely mindent túlszárul.

A SZUDÁNI LÉGIO és NASZ A VIHARBAN
 Gazdag, nagy gyönyörű műsora lesz hétfőn, kedden, szerdán a magyar színház mozijának: I. A Szudáni légio. (Különös, rejtélyes, izgalmas történet. Egy névtelen lord regénye 9 felvonásban.) II. Nász a viharban. (Dolores Costello legnagyobb alakítása.) Naponta csak két előadás, 3 és félhatórákor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Közgazdaság

A Cfs. vezérigazgatósága egyedül fogja intézni ezután az összes anyagbeszerzéseket

București-Bukarest, január 25. — (Az Uj Kelet tudósítójától). — A CFR. igazgatósági tanácsa ülést tartott csütörtök délután, amelynek tárgyát első sorban az államvasutak különböző anyagokkal való ellátásának módja képezte. Az eddigi rendszer szerint az egyes ügyosztályok igazgatói saját legjobb belátásuk szerint rendelhettek és szállítottak különböző dolgokat a C. F. R.-nek, aminek az lett a következménye, hogy a budget néhány hónap

alatt kimerül és sohasem volt elég pénz a CFR. összszükségleteinek fedezésére. Stan Vidrighin vezérigazgató javaslatára kimondotta az igazgatótanács, hogy a jövőben az anyagbeszerzést az igazgatóságok javaslata alapján a központi vezérigazgatóság fogja végezni, amelyek ilymódon állandó áttekintése lesz az ügyosztályokról és így rendelkezhetni az fog az összegek méltányos elosztása felől.
 Ugyancsak elhatározta az igazgató-

ROYAL Amerikai írógépek legújabb modeljei szenzációk
 Mielőtt írógépet vásárolna, saját érdekében feltétlenül kérje ezen gép vételkészszerzőkkel bemutatását. — Royal nagy gép 92 betűvel. — Royal Portable 88 betűvel. Minden nagyobb városban képviselve. Vezérképviselet: Goldstein, Oradea, Str. Avram Iancu 5, Telefon 2-97 szám

Imperial Palace Hotel
 A királyi palotával szemben. București, Cal. Victoriei 47. Telefon 312/83.
 Igazgató: TAȘCU CIOMU.
 Teljesen átalakítva. 110 világos és tiszta szoba. Példás tisztaság. Központi fűtés. Lift. Villanyvilágítás. Fürdőszobák. Mosdók meleg és hideg vízzel. Hall. Városzoba. Pontos és gyors kiszolgálás. Minden nyelven beszélnek. Jutányos árak.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.
CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám.
 Fiókjai: Dés, Diószentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárád és Temesvárt
 Saját tőkéei 141 millió lei.
 Affiliált intézetei: Torda-aranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Al sófőhérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen, és Sz.-Kereszturon, Szászvármegyei Takarékpénztár r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyardon. — Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Áruaktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad.

tanács, hogy változásokat eszközöl az anyagbeszerzés szállítási módzatán is. A jövőben nem egyes részletekben kell a CFR.-nek a szükséges anyagot megrendelni hanem egy és ugyanazon rendeléssel kell az egész évi anyagszükséglet fölött intézkedni.
 Stan Vidrighin ilymódon akarja ellenőrizni, hogy használják fel a CFR. műhelyeiben a leszállított anyagot.

A forgalmi adótörvény újabb könyvek lefektetését írja elő az iparvállalatok számára

A január elsejével életbelépett új forgalmi és fényüzési adótörvény az iparvállalatok számára külön intézkedéseket tartalmaz. Az iparvállalatoknak az eddigi speciális nyilvántartásokon kívül (registru special) kívül, amelyekbe készgyártmányaikat vezették be külön könyvet kell lefektetniük, amelyben az illető iparvállalatokhoz érkező nyersanyagokat tartják nyilván.
 B törvény szerint a részvénytársaságok és szövetkezetek az említett új nyilvántartásba a számlaérték szerint vezetik be az áru értékét, míg az egyéni cégek a vámtarifá nomenklaturában felvett különérték szerint vezetik a nyilvántartást.
 Tudomásunk szerint a törvény idevonatkozó intézkedéseinek eddig nagyon sok iparvállalat nem tett eleget, ami annál hátrányosabb az illető iparvállalatokra nézve, mert a törvény nagyon szigorú bírságot ír elő a tapasztalt mulasztások esetén. A forgalmi adótörvény szerint azok az egyéni cégek amelyek az említett könyveket fel nem fektetik, 20 ezer leitől 100 ezer leig terjedhető bírsággal sújtathatnak, míg a részvénytársaságoknál és a többi nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál ez a bírság ezer leitől 5 millió leig terjed, a feljelentők a megállapított adóhátrétekből és bírságból 30 százalékos prémiumban részesülnek.
 A forgalmi adótörvény szerint a szóban forgó könyvek olyképp fektetendők le, hogy azok egy teljes évre elegendők legyenek, mivel pótkönyvek beállítását a törvény szigorúan megtiltja.

A Defra cipőgyár kényszeregyezése. A temesvári Defra cipőgyár kényszeregyezési ügyében a törvényes február 22-re tűzte ki a hitelezők leszállítását a felajánlott kvóta elfogadása ügyében. A fizetésképtelen cipőgyárnál a kolozsvári piac mintegy negyedszázalékát kitevő követeléssel van érdekelve.

Románia egyelőre nem kap helyet a nemzetközi bank igazgatóságában. Bukarestből jelentik: A Lupta korának mondja azt a hírt, hogy a nemzetközi jóváérteli bank igazgatóságában Románia is helyet foglal. Egyelőre csak az alapító államok kiküldöttéből áll az igazgatóság, amelyet később kibővítenek és akkor fog abban Románia helyet kapni. Így tehát korai arról beszélni, hogy Romániát ki fogja képviselni.

Román-francia kereskedelmi szerződés készül. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma megkezdődtek a román-francia kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások. Az értekezlet megnyitására jelen volt a francia követ és Madagascari pénzügyminiszter, akik kölcsönösen üdvözlötték a delegációkat.

Olcsó Wallace:

Zöld íjjász	204 helyett 60 Lei
Vörös kor	136 " 60 "
Smaragd	136 " 60 "
Köt lakat	136 " 60 "
Kisértetek	136 " 60 "
Titokzatos mester	136 " 60 "

Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya.

2 örökértékű könyv féláron!
 Perez: Drei Dramen 60 lei (120 h)
 Bialik: Gedichte I-II kötve lei 120
 Az Uj Kelet könyvosztályában.

ארטה כשר של פסח
 Értesitem a n. é. közönséget, hogy módomban van a **husvéti zsir- és libabőr** szükségletét az elképzelhető legolcsóbb árban szállítani. Saját érdeke, hogy zsir-**szükségletét** már most fedezze. **Viszont** eladókna és vendéglősöknek nagy árkedvezmény. **Friedmann Samuel Oradea, Cuza Voda 6. szám.**

Vasárnap, 1930
Fejfájás és megcsúszás Ismét v. életkedvet az ism.

 által.
 A „Pyramidon” nyílgy. védve. Utánzatok ily név. törvényileg üldöztek.

 Valódi cs. Meisler-Gut.

A jiddis határ

Az amerikai tudomány és nyelvészeti kutatás tartotta meg össze Jale-egyetemem.
 A gyűlés célja. beszélt angol dialektákból a jiddis nyelv különböző nyelvek határnyelv kiejtésére. Ezen a nyelvről egy „angolnyelvtan” lett megírva. A lapították, hogy a dorló csoport nyelvhatárral angolra, Jellemző erre „frist” (első), bird hasonló összetétel zaid bevándorló, szavak helyes kiejtésére eset, úgy „boid, foist” stb. betűt egészen kihagyta.
 A bevándorló inkább közelíti meg a kiejtést. Prof. K. azt az érdekes megfigyelés, hogy a jiddis „oi” megkaiak között így anyyira, hogy má nemcsak New York mokban is az „oi” litikusok között a kormányzója az etnuszával feltűnik.
 Egy csomó közhely használata, melyek a régi jiddis nyelvvel keletkeztek és még a lexikonban az érdekes ellenpéldák jiddis nyelvben beszéd fordulatok, melyek elvetendők. Volt a szokásos kik a nyelvet megmentesíteni akarja, mely azon az állásponton, hogy a nyelv használata következtében a nyelv sikeresen megvédhető, miután az amerikai nyelv is érezteti, hogy mindkét nyelvet a nyelvész vizsgálatok eredmények egymásra.

Eredményesen érettség.
 Mérséke
Dr. K.
 BUDAPEST

Epe- és májgyógyászati
 igya m.
Málnás
 Gyógyszer, mivel a színteti. — Kapha

Fejfájás és migrén megszűnik. Ismét visszanyeri életkedvét az ismert

Pyramidon tabletták

Által. A „Pyramidon” név törvényileg védve van; utána azonos nevű alatti törvényileg üldözöttek.

Valódi csak az eredeti „Kaiser-Lecithin”-csomagolásban

A jiddis hatása az angol nyelvre

Az amerikai tudományos szervezetek filológiai és lingvisztikai osztálya nem régen tartotta meg összejövetelét a Newyorki Jale-egyetemen.

A gyűlés célja az összes Amerikában beszélt angol dialektusok összeállítása, továbbá célja volt tanulmányozni a különböző nyelvek hatását az amerikai angol nyelvre kiejtésére.

Jellemző erre például az angol nyelv „frist” (első), bird (madár) és más ehhez hasonló összetételei szavak kiejtése.

A bevándorló érezte, hogy ezáltal leginkább közelíti meg a szokásos amerikai kiejtést. Prof. Kurat a nyelvész-gyűlésen azt az érdekes megállapítást tette, hogy a jiddis „oi” még a százszázalékos amerikai között így egyre több tért nyer.

Egy csomó közmondás és szólásmondás használata, melyek Newyork zsidó nyelvében régi jiddis közmondások felhasználásával keletkeztek, szalonképessé váltak és még a lexikonba is bekerültek.

Eredményesen előkészítik különbözőre, értségi vizsgálatokra! Mérsékelt honorárium!

Dr. Katona Artur BUDAPEST, IX. Ráday-utca 41.

Epe- és májbántalmaknál igya rendszeresen a Málnási SICULIA

Egygyvizet, mivel a görcsös fájdalmakat megszünteti. — Kapható minden fűszerüzletben.

Hamburgban egy egész éjszakán keresztül tüntettek a kommunisták

Berlinben kommunista ifjumunkások ezrei tüntettek

Hamburg, január 25. Az elmúlt éjszaka folyamán, csaknem reggelig, Hamburg északi városrészében hatalmas kommunista tüntetések voltak, amelyeknek csak a világhírű beállta vetett véget.

kat és a kivonult karhatalmat revolverlövésekkel fogadták. Tüntetések voltak a déli városrészekben is, ahol a tüntetők kövekkel és üvegcsillanókkal támadták a rendőrségre.

Berlinben a Kaiser Wilhelm-Strassén kommunista ifjumunkások ezrekre menő tömege tüntetett. A rendőrségnek csak nagynehezen sikerült az ezrekre menő ifjumunkástömeget szétszóraltatnia.

Az angol és amerikai delegáció körében optimisztikusan ítélik meg a leszerelési konferencia várható eredményeit

Hoover szerint a konferencia feladatainak megoldására még sohasem volt ilyen kedvező a helyzet

London, január 25. A tengerészeti konferencián tegnap folytatták a magánmegbeszéléseket. Először a francia és az angol delegációk ültak össze tárgyalásra, majd az olaszok jelentek meg a Dowding Streeten lévő miniszterelnök-ségi palotában, ahol a teljes angol delegáció várta őket.

Londonban úgy az angol, mint az amerikai delegáció körében optimisztikusan ítélik meg a várható eredményeket. Hoover elnök a Washingtonba érkezett hivatalos tájékoztatókat szerint Anglia és Amerika, másrészt Olaszország és Japán álláspontjai között már csak kisjelentőségű részletkérdésekben vannak különbségek.

tások alapján azt a kijelentést tette, hogy a konferencia feladatainak megoldására még sohasem volt olyan kedvező a helyzet mint most. Stimson Londonban szintén optimistikusan nyilatkozott. Macdonald ma az angol dominiumok főemberei között folytat tárgyalásokat a konferencia problémáiról.

Schober hágai jelentésében leszögezte, hogy Ausztriát mentesítették a jövátelteli kötelezettségek alól

Rómába megy kölcsönért az osztrák kancellár

Bécs, január 25. A távirati irodát felhatalmazták több külföldi lapban megjelent azon hírek cáfolására, melyek szerint Ausztriának évi félmillió aranykorona jövátelteli annuitást kellene fizetnie.

A jelentéssel után vita volt, melynek befejeztével Kunschak képviselő javaslatát nagy többséggel elfogadták mely szerint a főbizottság tudomásul veszi a jelentést s a legnagyobb közönnyt nyilvánítja a tárgyaló delegációnak az elert eredményekért.

hágai megállapodásokat. Bécs, január 25. Schober kancellár február harmadikán utazik Rómába, majd visszatérte után Berlinbe látogat el. A kancellár utazása felveendő osztrák külföldi kölcsönrel áll összefüggésben, amelyet a londoni City körében sem ítélnék meg kedvezőtlenül.

Madridban tovább folynak az antifascista diákzavargások

Az intellektuelek harca Primo de Riverával — Spanyolország részt akar venni a reparációs bankban

Madrid, január 25. Közölte az „Uj Kelet” francia hírforrás nyomán, hogy Spanyolországban, különösen Madridban, a diákok nyílt lázadásban törtek ki a mai kormányzat ellen, vörös lobogót tűztek ki az egyetem ormára és éltették a köztársaságot.

Primo de Rivera, mint ismeretes, uralmát főleg a paraszt és ipari tömegekre alapította és az intellektuelek kívánságait soha kellőképpen nem méltányolta. Uralmának első intézkedése a tisztviselői státusz leépítése volt, amiért igen sok ember elkeseredett gyűlöletet vont magára.

és pedig azért, mert a pezeta stabilizációját nem tudta keresztül vinni. A miniszter ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben elmondja, hogy önként lépett vissza. Ugyanis nem akarta, hogy Spanyolország résztvegyen a reparációs bankban, míg Primo de Rivera nagy súlyt helyezt arra, hogy Spanyolország ne álljon fére. A pénzügyminiszter szólt az 54 millió aranymárta, amellyel Spanyolország részesedhet a bankban. Ha ezt az összeget — mondotta Calvo Sotelo — elő kell teremteni devizákban, akkor a pezeta továbbra is süllyedt volna, ami természetesen felborította volna az ország gazdasági egyensúlyát.

Tovább folynak a tüntetések Ujabb jelentések szerint Madridban a diákzavargások tovább folynak. A hallgatók tömegei tüntető menetekbe csoportosítva vonultak fel az utcákra és követelik Primo de Riverának memorandumában átnyújtott kívánságait teljesítését. Mindaddig, amíg a kormány a követeléseket nem teljesíti, az egyetemi tanárok felfüggesztették az előadások megtartását és el vannak szánva arra, hogy csak akkor lépnek a katedrara, amikor a kormány eleget tett a diákság kívánságainak.

Az egyetemek autonomiját igyekezett megnyirbálni és ha ez nem is sikerült neki teljes mértékben, már a szándék miatt is ellenséget szerzett magának az egyetemi tanárok körében, akik a katedráról nem egyszer itélték el a diktatúrát és igyekeztek a diákság körében is diktatúraellenes hangulatot teremteni. A diákok azonban nemcsak Primo de Rivera uralmát ellenzik, hanem magát a királyt is, úgy hogy a tüntetések most már túllépték azt a határt, amelyek közé a professzorok terveztek.

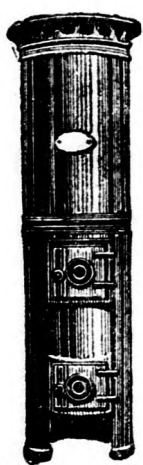
Miért lépett vissza a pénzügyminiszter

Közölte az Uj Kelet azt is, hogy Calvo Sotelo pénzügyminiszter visszalépett

A mai kor legkötelelesebb és leggazdaságosabb fűtést kizárólag a versenyen kiváló szab. ERKY-féle

Universal vaskályhával

érhető el, amely 40 percnyi fűtés után garantált 28—30 C. fok meletet áraszt és ezen 40 percnyi fűtéssel 10 órán át a helyiség bármelyik sarka egyenlő meleg kell hogy legyen.

Prospektussal szívesen szolgálok. Bővebbet: Böszörményi János műszerész és lakatos, Arad ki a kiváló „Series” fűtőpótló egyedüli készítője is.

A külföldre menekült horvát vezérek Hendersonnal intervenáltak a diktatura rémségei ellen

Berlin, január 24. Londoni jelentés szerint a horvátok egy külföldön élő csoportja memorandumot adott át Henderson angol külügyminiszternek, amelyben ismertetik azt a tarthatatlan helyzetet, amelyben Jugoszlávia nem szerb nemzeti-ségi alttalálói élnek.

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háborúban: 3 kötet 888 o. al, 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában.)

A kisanant államok elmúlt évi gazdasági mérlege

Chuj-Kolozsvár, január 25. — (Az Uj Kelet tudósítójától). — A kisanant államok kereskedelemügyi minisztériumi elkészítették államuk gazdasági mérlegét az 1929. évről. Az előtűnik fekvő kimutatásból egyelőre még hiányzik Románia mérlege.

Jugoszlávia

Az 1929-iki esztendő a jugoszláv gazdasági élet határozott konszolidációja jegyében telt el. Ez a konszolidáció legjobban a kiviteli nagyarányú fellendülésében jut kifejezésre. 1929 első tíz hónapjában a kiviteli értéke 6329 millió dinárt tett ki. Ezt a fellendülést elsősorban is a kedvező termés gyors külföldi értékesítése idézte elő, amely különösen Európa nyugati és északi államain felé volt igen élénk.

1929 első kilenc hónapjában 303.800 tonna buza került 700.6 millió dinár értékben kivitelle. Októberben további 138.624 tonna búzát 298.1 millió dinár értékben exportáltunk. Novemberben buzából és tengeriből 272 millió érték jutott külföldre. 1928-ban a buzakivitel egészben csak 410 millió dinárra rugott. Lényegesen emelkedett 1929-ben az é-pületfa-, nyers réz és kenderkivitel, míg a komló- és az ópiumkivitel erősen visszaesett. A kedvező értékerendelményeket természetesen erősen befolyásolta az árak erős visszaesése is.

A Narodna Banka megállapításai szerint a növénytermékek nagykereskedelmi indexe 1929 júniusától szeptemberig — az 1926-iki állapotot 100-zal alapul véve — 117.5-ről visszament 102.9-re, míg 1928-nak ugyanebben az időszakban az index 124.6-ról 132-re emelkedett. Az állati termékek nagykereskedelmi indexe ebben az időben 109.5-ről 107.2-re ment vissza, míg 1928-ban ebben az időben 110-ról 117.1-re emelkedett. A fémek nagykereskedelmi indexe 82.5-ről 84.4-re emelkedett, 1928-ban 86.6-ról 84.3-ra esett vissza, az ipari termékek nagykereskedelmi indexe 93.1-ről 91.2-re hanyatlott, míg 1928-ban 99.6-ról 96-ra. A teljes index 1929 júniusától szeptemberig 101-ről visszasett 96.2-re, míg 1928-nak ugyanebben az időszakában 106.1-ről 107.2-re emelkedett.

A gabonárák nagymérvű hanyatlása a jugoszláv gabonakereskedelemnek is nagy árokat okozott.

A behozott áruk sorában feltűnő a gyapjuszövet behozatal erős csökkenése. 1929 első kilenc hónapjában 551.3 millió dinárt tett ki az 1928. évi első kilenc hónapban behozott 615.3 millió dinárral szemben. Ezenkívül visszaesett a behozatal vasuti sinekben, vasuti anyagban, gyapjucikkokban, rézvitriolnál és cukornál. Viszont a gyárpar egyes szűk segleiteinél, mint gépeknél, műszereknél és szerzőmóknál a behozatal lényegesen emelkedést mutatott.

A dinár 1929-ben 9.15 svájci cent alapon szilárd volt. Amíg a hivatalos bankamat változatlanul 6 százalékos maradt, a magánkamatláb, főleg Szlovéniában, az 1929. évi januári 14—16 százalékról decemberben 9—12 százalékra ment vissza. A bankjegyforgalom nagyjában 5—6 milliárd dinár között mozgott. A bankjegyek ércfedezete 53 százalékra emelkedett.

Bajloni Ignjat, a Narodna Banka kormányzója ismételtlen hangzott a dinárfolyam stabilizálásának szükségességét. Ez a stabilizálási szükségesség különösen a közmunkákkal kapcsolatos nagy külföldi kölcsönre való tekintettel bír nagy jelentőséggel.

A pénzpiac az utóbbi hónapokban bőven el volt látva pénzzel. Ezzel szemben a bankok csak igen tartózkodóan folyósítottak kölcsönöket. Az állami bevételek sorában az egyedárusítási bevételek visszahanyatlottak. Hasonlóan kevesebb közvetlen adó folyt be, viszont a közvetett adóbevételek nagyobbak voltak. A vámbevételek csökkenő irányzatot mutatnak.

A munkanélküliek száma az egész országban meg sem közelítette a 10.000-et. Az önkormányzati költségvetések deficitesek. Különösen nagy a hiány Ljubljanában, ahol a deficit 20 millió dinárra rugott. Mariborban 11 millió.

Zagrebben 10 millió, míg a vajdasági városok erős pénzhiányban szenvednek. A lakosság csekélyebb adózási képességére való tekintettel a jelenlegi állapoton csak kölcsönök útján lehet gyökeresen segíteni.

A külföldi tőke 1929-ben lényegesen nagyobb mértékben érdeklődött a jugoszláv gazdasági élet iránt és főleg angol tőke vállalt érdekeltséget jugoszláv bányapárvalalatoknál.

A bankok a keresztülvitt nagyobbszabásu fuziók után a nyugodt fejlődés útján vannak.

A gyárpar egyes szakmákban, mint a faiparban, fémiparban, textiliparban és néhány rokoniparágban, jó üzletmenetet mutathatott fel, míg a malomipar helyzete változatlanul válságos.

A kereskedelem a depresszió jegyét mutatja, a csődök száma 1928-al szemben némi emelkedést mutat (havonta 51—116 csödeset fordult elő). A tőzsdéi forgalom tartósan igen szűk keretek között mozgott és ennek megfelelően az árfolyamok alacsony szinten maradtak.

Csehszlovákia

Csehszlovákiában a gazdasági élet elnyhult, a munkateljesítmény és a megrendelések mértéke csökkent. Noha a dekonjunktura lassan ment végbe és nem okozott megrázkódtatásokat, az állandó hanyatló irányzat mégis nyugtalanságot keltett.

A gyárpar és a kereskedelem helyzete nem olyan kedvező, mint volt az előző években, mégis még mindig tűrhetőnek mondható. A munkanélküliek száma néhány százalékkal nagyobb, min az előző évben volt. A tulumka-idő megfelelt az 1928-iki helyzetnek, sőt az utóbbi hónapokban jelentősen emelkedett.

A gazdasági helyzet ellanyhulását a mezőgazdaság válsága okozza. A gabonaművek, különösen a komló és árpa árkezdődése nem volt kielégítő és a földreformmal járó nehézségek csökkentették a mezőgazdák vásárlóképességét és ennek következményei ma már kellemetlenül éreztetik hatásukat.

A mezőgazdaság azonban még mindig nincs annyira eladósodva, hogy annak mértéke veszélyeztethetné a mezőgazdaság rentabilitását. Jelentős események kell azonban tekinteni, hogy a mezőgazdaság a néhány esztendőben elért megtakarításokat már felélte. Ha hamarosan valamilyen szerencsés megoldást nem lehet elérni, a mezőgazdaság kénytelen lesz az ingatlanok egy részét értékesíteni. Ezeknek a körülményeknek tudhatók be, hogy a mezőgazdaság szükségprogramot volt kénytelen készíteni.

A csehszlovák külkereskedelem nehézségei kétségtelenül elsősorban is a nemzetközi kielezettséghez vezethetők vissza. A csehszlovák agráriusok állásfoglalása a vámkérdésekben erősen súlyosbítja a külkereskedelem helyzetét. Németországgal szemben megmaradnak a csehszlovák agráriusok a közlekedést kizáró merev álláspontjukon, sőt közelebbi viszonyban álló államokkal szemben, mint Jugoszláviával, Romániával is kedvezőtlenül alakult a helyzet. Az a körülmény, hogy mégis sikerült az eleinte erősen passzívmerleget a kiviteli fokozása útján és a behozatal csökkentésével némileg aktív mérleggé tenni (1929 első tíz hónapjában az exportfelesleg 187.5 millió csehkoronát tett ki), örvendetes jelenség de mégsem közelíti meg az 1928. évi 1783.5 millió csehkoronás

Kellemes borotválkozás és penge megtakarítás csakis a

NIVEA-CREME

használatát után érhető el. Dörzsölje be arcát — szappanozás előtt — alaposan Nivea-krémmel. On csodálkozni fog, hogy azután a kés mily könnyedséggel szalad és minden legcsekélyebb fájdalom nélkül és anélkül, hogy a borotva a bőrt izgatná, történik az eddig oly kellemetlen borotválkozás. Csakis a Nivea-Creme tartalmazza a bőrvédő eucerit és ebben rejlik kitűnő hatása. Minták díjtalanul! A Nivea-Creme behatol a bőrébe és nem hagy fényt maga után. Mindenütt kapható.

Dobozok Lei 20.-, 10.-, 34.-, 72.-. Tubusok tiszta órnól Lei 30.- és 45.-. Emil Ziegler, Braşov-Brassó, Vasut-uca 43.

felesleget.

Részletes termelési statisztika hiányában a termelés hanyatlása csak becslészerűen állapítható meg. Amennyire az adatok rendelkezésre állanak, a kő- és barnaszéntermelés az 1928. évi mértéket elérte, sőt némileg túl is szárnyalta. A szénfogyasztás az utolsó évek legmagasabb mértékét érte el. A nyersvas és a nyersacéltermelés megmaradt az évelei mértéken. Októberben 722.000 vagonot vettek igénybe és ezzel az utóbbi évek rekordmagasságát érték el.

A gyárpar a következő esztendő gazdasági fejlődését illetőleg pesszimista. A kényszerregegyezségek és a csődök számának emelkedését a bekövetkezendő válság előjeleinek tekintik.

A prágai tőzsde a gazdasági életben beállott hullámzásokat kellemetlen irányzat alakjában juttatta kifejezésre. Az

értéktőzsde, a közel két évig tartott emelkedőirányzat ellenére tartott és ellenállóképesnek mutatkozott. A forgalom azonban erősen megcsappant, az árfolyamok lassan lemorzsolódtak, de anélkül, hogy annak mértéke válságot idézett volna elő, vagy az árak erősebb hanyatlását vonta volna maga után. A világ számos tőzsdéjén az utóbbi időben észlelt események után ez a jelen mindenestre figyelemreméltó. Sem a berlini tőzsdén beállott erős baissa, sem a bécsi Bodenkreditanstalt összeroppanása nem tette szükségessé a prágai vállalatok átcsoportosítását, sem az árfolyamok lényeges visszaesését. Az 1929 évi esztendőnek a prágai tőzsdén kimondottan átmeneti év jellege van és vajjon az irányzat hausse vagy baissa jellegű lesz-e, azt csak a későbbi események fogják megmutatni.

Páris közelében egy munkás borzalmas kegyetlenséggel gyilkolt meg egy inas gyereket

Páris, január 25. A francia főváros közelében egyik gyárban borzalmas kegyetlenséggel hajtott végre egy gyilkosságot egy gyári munkás. A munkás már régóta bosszút forralt egyik inas ellen, akiről azt tartotta, hogy főnökénél beárulta. Két nappal ezelőtt az inast a munkás a géptermében lefogta s

kezét-lábát összekötözve egyik géphez hurcolta s a légsűrítő csövét a szerencsétlen gyerek hasüregébe vezette. Az inasgyerek hasa felpuffadt, belei a sűrített levőtől megrepedtek s iszonyu kínok között kizenvedett. Az embertelen gyilkost letartóztatták.

A csehszlovákiai zsidó képviselők parlamentári munkája

Prága, január 25. A csehszlovákiai Zsidó párt képviselői csatlakoztak a kormánytöbbséghez s kötelezték magukat a kormánytöbbséggel való szavazásra. Ezzel szemben a kormánytöbbség leszögezte, hogy a Zsidó párt képviselőit a kormánytöbbség organikus részének tekinti s biztosítja számukra az összes jogokat és kötelezettségeket. Célzottsági szempontból a zsidó képviselők elhatározták, hogy a szociáldemokraták parlamentári klubjának fognak hospitálni, azonban teljesen függetlenek maradnak s természetesen nem kötelezhetők a szociáldemokrata program elfogadására.

A képviselők ennek megfelelően az egyes parlamentári bizottságokba is beválasztatták. Így dr. Reisz tagja lett az Ipari és Kereskedelmi bizottságnak, valamint még több mellékbizottságnak, dr. Singer pedig az Alkotmányügyi s további bizottságoknak. Ezenkívül, amennyiben képviselőik részt akarnának venni valamelyik más bizottság munkájában, a szociáldemokrata parlamentári klub ad hoc beidélegálja őket a kérdéses bizottságba, amikor is a szociáldemokrata tag ebben az esetben kiharad a bizottságból.

Ezenkívül pedig garantálták a képviselőknek, hogy a mennyiben önálló indítványokat vagy interpellációkat ohajtanak beterjeszteni a képviselőház elé, mindenkor megkapják a szociáldemokrata párttól a hásszabályokban

előírt 21 képviselői aláírást. Mindezek rendkívül fontos megegyezések, melyek módot adnak a képviselőknek, hogy a parlamentben pozitív és aktív munkát fejtsenek ki.

LOEWE RADIO

9 lámpás, teljesen árnyékolt készülék, 4 többszörös lámpával

3 darab kétszeres cső HF 29
1 drb. háromszoros cső RNF 7

A legmodernebb keretvevő

Minden jobb szaktárlatban kapható

Vezérképviselő:
Ing. V. Vértés Arad
Kérje képes árjegyzékünket

להסיר מכשור

A bukaresti GROSSMANN-féle étterem

ujnonnan átalakulva az eddigi földszinti helyiségéből, amelyet kávéház céljaira adott bérbé, emeleti helyiségébe költözött át. És az emeleten levő, átalakított és modernül berendezett étteremben 30% kal leszállított árak mellett fog ezentul működni, mint **Kóser** vendéglő.

GROSSMANN HIRSCH vendéglős továbbra is kéri a közönség szíves pártfogását.

Rádió

Idő: Közé
Vasárnap, 9

Budapest. 9. Uj 10 Istenisztelet. 12.20 időjárásjelentés. Utána zenekarának hangy. 3. miniszterium előadása. Rádió Szabad Egyetem. nyek. 7. Cigányzene. felolvasása Eötvös Károly hangversenye. 10 időjárásjelentés. Majd 1. Hubay, Csárdás (Hubay Jenő) 2. Szonon, borsdal 3. Górdm nője, Szulamt árnya, Erzel, Bana ban, bor és 6. Verdi, Rigoleto és De Luca. 7. Donna ringó, Donnányi Erő tanei, Basindes Mari Dal Spanyolországról, misi fecskék kertüge. Mitchell—Gottier, Bre Folmesből es Tuat's y Beketty—Lajai, A S bol, A nagykorut, A hordott buotiraurát. Márkus, a Katica cím légy a párom, Csak es nes—Kola, Keső daba Kártyavár 19. Szeren 20. Bibó—Breau—Stu parade 21. Imitzky miért szeretlek 22. D volt a tegnap este, es dor, Barna az én babó Bukarest. 4.15 Könyvű román zene 8.00 Hertz zongoram Bala, Négy román tán 8.45 Roman dalok 9. geduművész játéka 1. szonata 2. Hubay, Sz Két tánc 9.50 Rá Hec. 3.30 A volt 5.25 Bailadak 5.55 K G-cur vonósnégyes 2. nőségyes 6.55 Moiss és koltokról 7.25 Ute Wien-Saizburg, hangj nyu zene. Brunn. 3.00 Ném dalok 3.40 Prága 7.00 7.45—10.55 Prága, h Hamourg. 8.00 Si neyer című háromf 10.20 Aktualitások, h Milánó. 11.30 Rád —0.30 Turin. München. 4.00 Tr nejáték 6.15 Egy nű sodalom a XV. száza Müncheni művészek Etodas Multatuli ho Radiózenekar. Oslo. 8.00 Szóra Kedvelt északi dalok tánczene.

Olcsó árainkr

10 sz teli cikk

Siessen, mer

„ELB

Anton Rosen

H é b e r

és tálleszek

Művészi

perzsas

szövött gobelin, karam fonalak, szövökelléke szerzési

SCHULHO

Oradea, Str. En. C

Hirdessen az Uj Keletben

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Vasárnap, január 26

Budapest. 9. Ujsághírek. Kosmetika. 10. Istenisztelet. 12.20. Pontos időjelzés. Időjárásjelentés. Utána a honvéd gyalogezred zenekarának hangv. 34.30. Földművelésügyi miniszterium előadása. Zenedelután. 5.45. Rádió Szabad Egyetem. 6.45. Sporteredmények. 7. Cigányzene. 8.15. Nagy Endre felolvasása. Eötvös Károlyról. 8.40. Strauss János hangversenye. 10.15. Pontos időjelzés. Időjárásjelentés. Majd gramofonhangverseny.

1. Hubay, Csárdásjelenet I-II. rész. (Hubay Jenő) 2. Sztrojnovits Jenő, Ninnon, bordal 3. Goldmara, Sába király nője, Szamamit anyja, Nemetin Mária. 4. Erkel, Bana ban, bordal, Palló Imre. 5. és 6. Verdi, Rigoletto duett, Galli Carli és De Luca. 7. Donnanyi, Coppelia keringő, Donnanyi Ernő. 8. Scoubart, Litanai, Basindes Maria. 9. Samazeuilh, Dal Spanyolországról. 10. J. Strauss, Fami teeskék keringő. 11. és 12. Conrad-Mitchell-Gottler, Break Away a Fox Fomesbót és That's you baby. 13. és 14. Beketty-Lajtai, A Sisters című operettből, A nagykorút, az én mamám nem hordott buottizurát. 15. és 16. Martos-Márkus, a Katca című operettből, Te legy a parom, Csak egy kicsikét. 17. Szentes-Kóta, Keso babam. 18. Szentes-Kóta, Kartyavár. 19. Szerencsés-Ilmitzky, Édes 20. Bico-Breau-Surm, Mother Goose parade. 21. Ilmitzky-Berenyi, Monddd miért szerettek. 22. Dr. Sándor, Hosszu volt a tegnapi este, csárdás. 23. Dr. Sándor, Barna az én babam.

Bukarest. 4.15 Vig negyedóra 4.30 Könnyű román zene 5.00 Időjárás, Zene 5.00 Hertz zongoraművész játéka, Bartók Béla, Négy román tánc 8.30 Felolvasás 8.45 Román dalok 9.15 Theodorescu hegedűművész játéka 1. Beethoven, Tavasz szonata 2. Hubay, Szerenád 3. Brahms, Két tánc 9.50 Rádiózenetek 10.00 Hírek.

Becs. 3.30 A volt népopera zenekara 5.25 Balladak 5.55 Kamarazene 1. Mozart, G-dur vonósnyegyes 2. Peters, A-dur vonósnyegyes 6.55 Moissi beszél nagy írókról és költőkről 7.25 Utleírás Peruról 8.05 Wien-Salzburg, hangjáték. Utána könnyű zene.

Brünn. 3.00 Német hírek, áriák és dalok 3.40 Prága 7.00 Humoros jelenetek 7.45-10.55 Prága, hírek.

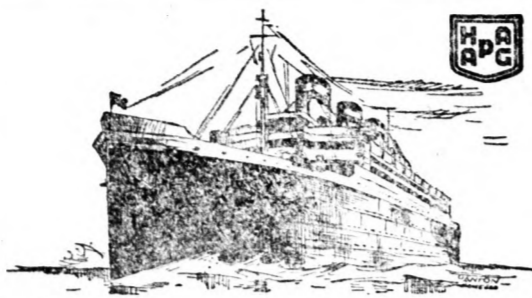
Hamburg. 8.00 Strauss János, A de never című háromfelvonásos operettje 10.20 Aktualitások, hírek 10.50 Tanczene.

Milánó. 11.30 Rádióközlemények 11.40-0.30 Turin.

München. 4.00 Trió 5.30 Vidám zenekör 6.15 Egy nürnbergi patricius lakodalmam a XV. század első feléből 7.20 Müncheni művészek grammatonon 7.40 Előadás Miltatuli holland költőről 3.00 Rádiózeneaar.

Oslo. 8.00 Szórakoztató zene 10.05 Kedvelt északi dalok 10.45 Gramofontánczene.

Prága. 3.00 A rádiótársaság VII. szimfonikus hangversenye Nedbal vezényletével 1. Jirák, C-moll szimfónia 2. Rizsáky, Hegedűverseny 3. Marsik, Scherzo 10.00 Hírek 10.15 Kávészínház zene 10.55 Hírek.

A legnagyobb német hajózási társaság, melynek 180 saját hajói kizárólag

Hamburgból

indulnak az egész világba.

A Hamburg-Amerika Linie kitűnő és legjobban szervezett szolgálattal

CANADÁBA

(Montreal és Winnipeg)

Északamerikába

Középamerikába

Cuba-Mexicoba

Délamerikába

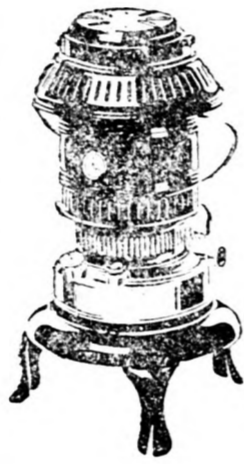
és a többi földrészbe.

Felvilágosítások és ismertetők díjmentesen kaphatók:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. L. H. Lazarovitz vezérigazgató

Cluj, Strada Regele Ferdinand 69. Timișoara I. Strada Mercy 2. București, Calea Griviței 183.

A csodakályha 12 órán át fűt

minden gondozás nélkül, teljesen szagtalanul és füstmentesen.

Ditmar Demonja

a tökéletes petróleumkályha. Kaphatók:

Markó V. mérnöknel Cluj,

Str. N. Iorga 11. — Telefonszám: 4-53. Reményik Lajos és Fiai, Piața Unirii 22. Babos és Társa, Strada Regina Maria 21.

Barzel vaskereskedés, Piața Mihai Viteazul 13. Makkay és Burghardt Cal. Regele Ferdinand 37.

Sok kellemes órát szerez magának.

ha dr. Cherestestesiu-Déri tanárok által írt „100 újságciikk alapján románul c. könyvet beszerzi, Azonkívül megtanul románul is Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára

MARADÉKVÁSÁR

Egy teljes öltönyre való szövet összes béléssáruval **800** Lei

Schwarz Lajos fia

Edmund SZÁSZ Ödön

posztóáruház r.-i. cégnél Cluj-Kolozsvár, Str. Universității No. 3. (volt Egyetem-u.)

Bel- és külföldi szövetek, puplin, zefir és női kelmek! Összes béléssáruk a legnagyobb választékban!

Eladás nagyban és kicsinyben!

Telefon 7-73.

Korcsolyák | Si(ski) ruhák! és speciális Szélkabátok! korcsolyacipők | Si-cipők!

Arjegyéék! **Schuster Emil Cluj.** Arjegyéék!

A Loteria Sinistratilor

(Károsultak második húzása)

Még **33** nap van hátra a **második húzásig 1930 március 1-ig.**

Siessenek vásárolni sorsjegyet, amelynek ára:

Fél sorsjegy 25 lei
Egész sorsjegy 50 lei

Az 1930 március 1-ig vásárolt sorsjegyek érvényesek az 1930 május 12-iki utolsó húzásra is.

Az első húzás 1929 nov. 1—dec. 5. hivatalos listái megszereshetők megyei vagy városi bizottságainknál (a prefekturától és a városházától), Bukarestben pedig a károsultak segélyezésére alakult központi bizottság székhelyén: Str. Bateriilor 22.

Azok, akiknek különböző felvilágosításra van szükségük a központi bizottságtól, kéretnek, hogy kérésükhöz válaszbélyeget is csatoljanak.

Olcsó árainkról beszél a város apraja-nagyja!

10 százalék engedményünk téli cikkeinkből valóságos szenzáció!

Siessen, mert csak január végéig tudjuk ezen engedményt adni.

„ELBE“ harisnyaház

Cluj
Arad
Baia Mare
Braşov
Cernaui
Constanța
Dej
Deva
Oradea
Petroşeni
Ploeszti
Satu m re
Târgumures
Sibiu
Timișoara
Turca, Lugoj

Anton Rosenzweig Cluj

Héber könyvek és talleszek

nagykereskedése. — Gyári árak!

Művészi perzsaszőnyeg

szövött gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szövökellékek legelőnyösebb beszerzési forrása

SCHULHOF EMILNÉ
Oradea, Str. En. Ciorogara (Uri-u.) 14

M. STEFANESCU
Grădina
KONZERVEK ÉS CSOKOLÁDE
A LEGJÓBBAK

A Keren Kajemeth kimutatása

II. számú kimutatás november hóról

5679 év óta 5690-ig 16.066.472.—
5690 évben befolyt 434.726.—
5690 novemberben bef. 209.020.25

Helységek szerint

Arad: Weisz Mózes 245 (245), Arinis: Weinberger Margit 480 (480), Becean: Hirsch Mártonné 321 (1571), Bicz: Mendel Mór 1712 (1712), Blaj: Naftáli Ákos 600 (600), Brasov: Kain Dávid és Bernáth Béla 3500 (3500), Careii: Dr. Fehér Ferenc 5250 (5250), Cehulsi vaniei: Klein Dávid és Schreiber Ionka 1787 (1787), Cluj: Dr. Weisz Fülöp 29431 (29431), Dej: Sternberger Sarolta 7000 (26600), Déva: Gál Kató 4577 (9802), Gheorgheni: Halász Sándor 5396:50 (5396:50), Hateg: Löwy Lipót 500 (9453), Ineu: Vértés Ignác 766 (6452), Lugoj: Deutsch Béla 5163 (21399:75), Nasaud: Schön Mihály 300 (300), Odorheiu: Feuerstein Miksa 2208 (6158), Oradea: Dr. Markovits Ignác 35505 (60101) Orasul-Nou: Löwy Lajos 305 (305), Osorheiu: Stern Klár 735 (735), Pancota: Molnár József 326 (626), Pecica: Kohn Mihályné 1423 (1423), Reghin: Szabó József 1164 (1164), Resita: Szabó Schimmerling József 2000 (2000), Sacuenei: Weisz Jenő 500 (500), Sft. Gheorghe: Goldstein Idus 4831 (7131), Sibiu: Spielmann M. Eleazar 2100 (2100), Sighet: Dr. Sternberg Aladár, Klein Márton 5000 (7700), Surduc: Becker Henrikné 671 (731), Targumures: Dr. Erdélyi Emil 20910 (37560), Tasnad: Weisz Mártonné 476 (5636), Tileagd: Grünberger Ibolya 330 (2841), Timisoara: Dr. Brisker Ezekiel 49757:75 (91454:75), Toplita: Dr. Mózes László 1294 (1294), Uioara: Menyász Károly 1560 (1560), Viseul de sus: Brüll Zoltán 137 (137), Zalan: Margulies Amália 2159 (2159).

Bevételek adományágak szerint:
I. Imi zsebpersely 5 drb — 386.50
Persely — 85879.75
II. Dunam (31 dunam) — 93936.—
III. Aranykönyv — 21318.—
IV. Faadomány — 8400.—
novemberben összesen: 209020.25

Perselyből: Arad: kisebbek 245 (245) Becean: kisebbek 321 (321), Bicz: Mendel Mór 240, 7 kisebb 552 (792), Careii: 35 kisebb 2000 (2000), Cluj: Zsidó diákmenza 250 (250), Gutfried A 570, Berger A 260, kisebbek 5170 (6000), Déva: Molnár Imre 575, Barisszia 390, Götzl Alfréd 339, Ifj. Barisszia 243, Grünfeld A 235, 44 kisebb 2170 (3952), Gheorgheni: Germanszky Saul 2732, Löwy Armin 792, kisebbek 1872:50 (5396:50), Ineu: 3 kisebb 266, Odorheiu 868, Oradea: 932, kisebb 26350, Osorheiu: Stern Vilmosné 450, 6 kisebb 285 (735), Pancota: Kun Jenő 265, kisebbek 361 (626) Pecica: kisebbek 1223, Reghin: kisebbek 1164, Sft. Gheorghe: Pollák K 310, Pollák S 365, Berkovits H 300, Sándor G Berkovits M 205—250, Frank S 218, Nemes H 210 Montag I J 205, Hochstad M 200, 27 kisebb 2523 (4831), Sibiu: kisebbek 2100, Surduc: Marosi Józsefné 325, Markovits Lázár 226, 1 kisebb 120, (671), Tasnad: kisebbek 476, Tileagd: 16 persely 510, Timisoara: kisebbek 3345:25, Toplita: Grab A 335, kisebbek 759 jun. unit. 200 (1294), Zalan: 47 kisebb 2159 (2159), Timisoara: részletezetlen 20000.

Imi zsebpersely: Cluj: Ezra 37, Oradea: 2 kisebb 115, Timisoara: 2 kisebb 234.50.

Hősök erdeje: Bicz: Mendel Mór 250 Blaj: részletezetlen 600, Careii: Dr. Fehér F., Sarkadi E., Vajda, Brichta M., Kertész S., Reiter A. 250—250. Cehulsi vaniei: Dr. Rosenfeld S., Silberberger M. 250—250, Ceire és Ceiroth Mizrachii gyűjt. Landau nevére 500 (1000). Cluj: Ezra 500. Déva: Kappel Mór 250. 2 kisebb 175 (425). Ineu: Dr. Sebestyén 500. Oradea: kisebbek 636. Sacuenei 2 fa, többektől 500. Timisoara: többektől 14.110.

Érték: Cluj: Ezra 125, Timisoara: ki-

sebb 58, Viseul de Sus: naptárakért 137, Oradea: kisebbek 525.

Akcio: Arinis: mazkirakció 270, Cluj: mazkirakció 260, Nasaud: Aviva estély jöv. 300, Odorheiu: Tisriakció: Dr. Kálmán 240, Goldstein D. 200 Turk S. 200, Frid M. 200, 5 kisebb 500 (1340), Tileagd: tea- és hótábla estély jöv. 120 (120), Timisoara: Tisriakció: 4010.

Templomadományok: Careii: snoder 250, Arinis: 5 kisebb 210, Déva: kisebbek 200, Timisoara. részletezetlen 5000, Cehulsi vaniei: kisebbektől 787. Hateg: Dr. Deák Lajos 500.

Aranykönyv. Brasov: Bernáth Gizella és Farkas G. esküv. alk. 500, Cluj: Rabbi Ben Meir aranyk. bev. Ceire Mizrachii 360, Ceiroth Mizrachii 347, Ceiroth Mizrachii Gottlieb Rózi és Löbl A. esküv. gyűjt. 202, Jewish Agency aranyk. bev. Szokolov esti jegybevétel 9540, Wizo Szokolov tiszteletére adott bankettjén gyűjt. Dr. Balázs 500, dr. Abelesz 200, Fried I. 200, kisebbek 4960, Ezra jegyeladás 1640, 3 kisebb 300 Somérok Szokolov esti jegyelad 640, 1 kisebb 100, Oradea: Rabbi Ben Meir aranyk.: kisebb 1723, Noszin-Weisburg aranyk. bev. 100.

Jizkor: Bicz: Mendel Mór 450, kisebbek 220, (670), Brasov: részletezetlen 3000, Cluj: unio 1000, kisebb 80, Ékszerárugyár rt. 500, Aron Dávid 200, Dr. Jakobi József 300, 7 kisebb 610 (1610), Somérok 580, Resita: részletezetlen 20000, Uioara: Kohn A. sorsjegy provizióból 1560

Különböző adományok: Careii: Riesenbach Mór statusquo iskola tanítójának kezdeményezésére gyűjtés tanító és tanulóik között 1500, Dej: részletezetlen 7000. Oradea: részletezetlen 6000, Sighet: részletezetlen 5000, Targu mures: részletezetlen 10000, okt. hóról 910. Pecica: Kramer Szerén 200, Timisoara: 200.

Pinkász adományok: Lugoj: Binder A. és neje Jehuda fiuk szül. alk. 2033, Reiser Fanni és Reiser R. esküvője alk. Reiser A. 500, Reiser J. 300, Ing. Chef Silvio (olvash. aláírás) 300, Aviva Mirjam 200, Barisszia 200, Deutsch M. 200, Dr. Kirschner A., Dr. Kritz L. 200—200, Rauschenberger A., Jäger Z. és neje 200—200, kisebb 600, (5163), Timisoara: 2800.

Utólagos részletezés: Dej: persely ürtés 7000.

III. számú kimutatás december hóról

Átutalás decemberbe a Cluj Barca „Marmaros“ utján 100 L P,

5679 év óta 5690-ig befolyt 16066472.—
5690 évben befolyt 640534.75
5690 december hav. bef. 205808.75

Helységek szerint:

Albajulia: Ritter Sándor 8865 (15534) Blaj: Naftáli Ákos 1000 (1600), Bogdand: Fekete Miksa 1500 (1500), Brad: Fischer Sándor 2885 (3591), Brasov: Kain Dávid és Bernáth Béla 7693 (11193), Capalnio-Măsturi: Simon Mózes 718 (718), Caransebes: Salgó Andor 6837 (6837), Cehulsi vaniei: Klein Dávid és Schreiber Ionka 1840 3627 Chisineu-Cris: Prinz Ernő 2121 (7595), Cluj: Dr. Weisz Fülöp 20367 (86097), Cristuri: Hochmann Klara 300 (700), Crasna: Fegyveres Rózi 1344 (1344), Déva: Özv. Mihály Károlyné és Gál Kató 1394 (11196), Diciosanmartin: Mózes Anna 1100 (1200), Chieres Aires: Salamon Ottó 1000 (1000) Gurahonti: Hönig Margit 1663 (1663), Hateg: Löwy Lipót 14685 (24138) Hunedoara: Hirschenhauser Jenő 100 (1200), Lipova: Strauszmann Jakab és Schwartz Jenő 1000 (1000), Mercurea-Ciuc: Szmucl Zsigmond és Grünstein Dávid 3000 (5494), Nadlac: Sternheim Miklós és Szűcs István 2217 (2217), Odoreu: Szatmárhoz 1135 (1135) Oradea: Dr. Markovits Ignác 19185 (79286), Odorheiu: Fahrstein Miksa 871 (7029), Ozun: Kohn Dávid 650 (650), Paulesti: Szatmárhoz 415 (415), Reghin: Szabó József 1293 (2457), Resita: Szabó Schimmerling József 2300 (22300), Reteag: Mátyás Sándor 710 (710), Szalard: Kovács Lőrincz László 4250 (4250), Szalonta: Dr. Kálmán Jenő 4450 (4450), Seini: Szatmárhoz 971 (971),

„EXPRESS“ LIBAHUSCSARNOK

Ajánlok közismerten jól kezelt tiszta ארטהו כשר של פסה libasirt, libabört a legolcsóbb napiárak mellett. Saját érdeke, hogy husvétii zsirszükségletét már most fedezze, Friedmann M. Oradea, Piata Mihai Viteazul 11. (Nagypiactér.)

Apró hirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné ארטהו כשר של פסה vendéglője megnagyobbítva Oradea, str. Nicolai Iorga 19. Zöldfa-utca. Mérsékelt árak. Kitérő házikonyha.

Sibiu: Spielmann M. Eleazar 1500 (3600), Sighet: Dr. Sternberg Aladár és Klein Márton 5000 (12700) Satmar: Dr. Schwartz Lajos 9745 (0745), Targumures: Dr. Erdélyi Emil 7295 (44855), Tasnad: Weisz Mártonné 500 (6136), Tileagd: Grünberger Ibolya 666 (3507), Timisoara: Dr. Brisker Ezekiel 51543:75 (142998:50) Turda: Salamon Béla 1000 (1100), Vulcan: Engelstein Dezső 1700 (1700).

Imi zsebpersely 16 drb 616.—

Persely 3339 drb. 93062.75

Dunam 88467.—

Aranykönyv 19069.—

Faadomány 4594.—

decemberben összesen 205808.75

Perselyből: Albajulia: Imaház 557, Kohn A. 410, Schlesinger H. 242, kisebbek 4888 (6115), Bogdand: Fekete M. 450, Sussmann A. 600, Weisz Mór 200, kisebbek 250, (1500), Brad: Fischer S 412:50, 14 kisebb 772:50 (1'85), Brasov: nov. ürtés 7453.—, Capalnio-Manasturi: többektől 718.—, Caransebes: szept. okt. nov. ürt. 5112, Cehulsi vaniei: pers. ürt. 640, Chisineu Cris: Prinz E. 250, 39 kisebb 1771 (2021), Cluj: somérok ürt. 8000, somérok 1033, 1 kisebb 40, Cristuri: részletezetlen 3000 Crasna: Farkas A. Banisor 200, kisebbek 794 (994), Diciosanmartin: részletezetlen 1100, Ghieres de Aires: Salamon S. 500, Salamon Testvérek 350, 2 kisebb 150 (1000), Gurahonti: Neustadt L. 500, Fuchs Bernát 317, 10 kisebb 846 (1663), Hateg: Abraham S. 900, Löwy L. 452.—, Mayer J. 450, Kemény Simon 288, Jakab J. 264, Abraham Ignác, Pui 247, Lőrinc M. 225, Weil L. 212, kisebbek 4232 (7270), Lipova: 1000, (1000), Nadlac: 29 kisebb 2217, Odoreu: Berger Izák 330, kisebbek 305, Odorheiu: 871 (871) Ozun: Kohn D. 200, 5 kisebb 450 (650) Paulesti: Farkas J. 300, kisebbek 115 (415), Reghin: többektől 1293, Reteag: kisebbek 710, Salard: Berger M. 380, Berger L. 240, Kovács L. 320, Fekete S. 241, Stein I. 242, 8 kisebb 717 (2250), Salontamara: kisebbek 4450, Seini: Dr. Schlesinger 210, kisebbek 761 (971), Satmar: Dr. Markovits A. 300, dr. Jordán V. 382, Haimovics M. 200, Sugar F. 200, 179 pers. 6366 (74'8), Targumures: többektől 5350, Tasnad: többektől 500, Tileagd: pers. ürt. 666, Timisoara: pers. ürt. 16242.75, Vulcan: Schatzmann M. 800, Smilovits S. 200, kisebbek 700 (1700).

Imi zsebpersely: Cluj: Somérok 7, kisebb 151, Auslander 67, Fischer L. 62, dr. Weisz F. 140, Barisszia 3 pers. 68, 68, Timisoara 178.

Hősök erdeje: Alba-Iulia: Fuchs N. 1000, Hirtköszög 500, somérok 600, Berko D. 250, Löwy Béla 250, Márton Bence, Vintul de jos 250 (2750), Crasna: Fegyveres Miksa 250, Déva: többen 1394, Hateg: 100, Hunedoara: kisebb 100.

Templom: Brad: Kohány A. 200, Kugel G. 200, kisebb 500, (900), Caransebes: Fischer Norbert 500, Andor M. 200, Prinz J. 200, kisebbek 825 (1725), Chisineu: kisebb 100 (100), Cluj: Fischer L. 400, Fischer S. 200, Fischer E. 150, (750), Lázár H. 600, Hateg: dr. Deák 1000, Weil L. 550, Jakab K. 300, Abraham J. 200, Izrael I., Böbl A., Vogel S. 200—200, kisebbek 2185 (4835), Satmar: 19 kisebb 1020, Targu-mures: dr. Löwenstein L. 300, Rosenfeld J. és Kohn M. 500—500, Darvas M. 200, 17 kisebb 409 (1909)

Akcio: Blaj: Chanuka bev. 1000, Cluj: S. Stramer újvíví üdv. megv. 400, Crasna: R. H. akció 100, Hateg: Gottlieb J. 400, Abraham S., Berger Oszkár Tustea, Grün S. 200—200, kisebbek 760 (1760), Mercurea-Ciuc: Zsidó nő- és lányegylet rendezménye 3000 (3000), Resita: R. H. akció 1800. Szalard: chanuka rendezvény Stein I. 500, Berger S. 300, Berger M., Blaga O., Fried I., Kocs M., dr. Komáromi, Wolvovits S. 200—200, Sibiu: Pro Palestina akció, Ritter Hermanné 1500, Sighet: Chanuka akció 5000, Satmar: újvíví üdv. Mose Zember 324, kisebbek 776 (1100), Timisoara: rendezvények 2000, Tischi akció 100, Turda: dec. 22-i rendezv. jöv. 1000.

Aranykönyv. Brasov: Ibn Schamir gyűjt. Weisburg és Noszin aranyk. bev.

ERDELYI származású, Franciaországban élő kórházalorvos vagyok. Feleségül venném egy erdélyi zsidó urcsalád intelligens, zenétlő, huszonhárom évesnél nem idősebb leányát. Csak kis hozzatartozók teljes címmel és fényképpel ellátott levelet veszem figyelembe. — Leveleket hozomány megjelölésével „Orvos“ jellegre a kiadóhivatal továbbít. 2807

BELFOLDI gesztenyéi métermázsánként 1600, pipiridót 3000, avalyi jó szilvát 2500, belföldi mogorót 1800 lejért szállít utánvétellel. 300/0 előleg. Róóz Tauti de sus. Baia-Mare.

Szönyegszöveshez legjobb, legszebb perzsa fonalak, felvett fonalak, szönyegminták legjobbban beszerezhetők: „SULTANA“ szönyegszövegüzem fonalosztályánál, Targu-Mures, Piata Regele Ferdinánd 7. [Főter] Szétküldés utánvétellel

240, Cehulsi vaniei: Chanuka teaeestély Rabbi Ben Meir aranyk. bev. 1200 Cluj.

IX. kongr. aranykönyvi bev. somérok 181, Ezra, Szokolov jövevektől 300, Wizo kongr. buffet bevétel 300, kisebb adomány 100, Wizo kongr. buffe-bev. 1952, somérok 1103, Helyi csoport teaeestély jöv. 1530, hazajövevelem 800, IX. kongresszuson aranykönyv. jegyz. 4200, Weisz F. Jewish Agency aranykönyv 200, Mizrachii, Ceiroth Rabbi ben Meir aranyk. bev. 454, Nota Szeri és Franck esküvő 328, Grosz Lea és Klein R. gyűjt. 172, Mizrachii előadás jegybev. 2000, Blum Ius és Rabetz Rózi csokrának megváltása 300—300 Barisszia.

Weisburg—Noszin aranyk. hencsőláshól 1400, Nussbaum Imre aranykönyvi bev.-re Kishitelbank és Takaré 1000, Lichtmann Aladár 500, Schwartz Miksa ötszáz.

Érték, Cluj. Somérok. lev. lapért 170, Targumures 12 drb. KKL bélyegért 36, Timisoara 3.

Különböző adományok, Oradea részletezetlen 19185, Timisoara részletezetlen 29000.

Pinkász, Brad. Fischer S. 200, 7 kisebb 600—800, Cluj somérok 257.

Hateg. Farkas Bella és Löwy F. esküv. Targumures Löwy F. 200, kisebbek 520, 720. Salamon V. Hateg gyűjt. Timisoara részletezetlen 4020, 4020.

Részletezetlen. Sinai J. adománya 500. Sstmar kisebbek 177.

Utólagos részletezés. Perselybev. Rippper F. 317, Prometheus rt. 300, Feldmann Josefín 2-4, Salamon rézöntőde, Farkas Jakabné 200—200, kisebbek 12053, Nussbaum aranyk. bev. Landau A. gyűjt. Gttslerstrom S. 300, Blum Zs. 200, Gottlieb Hermin gyűjt. dr. Bárdos I., dr. Váradi Ö. 200—200, kisebbek 600, Rabbi Meir, Berlin aranyk. bev. 2258, Chanuka akció 1600, ált. adomány 239, Noszin—Weisburg A. KB. 00, Imi pers. 214, 19185.

XIII évfolyam *
1930 Január
Kedd
5690 év Tébe

Az Új Kelet az egyetlen és bánati zsidóság napilapja.
Cikkeink utánnycsórás megjelölésével meg.
Kéziratokat nem küldünk megőrzésükre sem v

A kisebbségi

Maniu miniszterelnök...
Közértesítés...
KIFUTÓPIUT — csak...
ELADÓ vagy KIADÓ...
HIVATALNOKNÓ...
ELEGÁNSAN...
Reggel és este frissen...
240, Cehulsi vaniei: Chanuka teaeestély Rabbi Ben Meir aranyk. bev. 1200 Cluj.

Maniu miniszterelnök...
Közértesítés...
KIFUTÓPIUT — csak...
ELADÓ vagy KIADÓ...
HIVATALNOKNÓ...
ELEGÁNSAN...
Reggel és este frissen...
240, Cehulsi vaniei: Chanuka teaeestély Rabbi Ben Meir aranyk. bev. 1200 Cluj.

Maniu miniszterelnök...
Közértesítés...
KIFUTÓPIUT — csak...
ELADÓ vagy KIADÓ...
HIVATALNOKNÓ...
ELEGÁNSAN...
Reggel és este frissen...
240, Cehulsi vaniei: Chanuka teaeestély Rabbi Ben Meir aranyk. bev. 1200 Cluj.